

Nová služba - sociálny taxík

Starostlivosť o starých, hendikepovaných a chorých občanov je jedným z kritérií sociálnej politiky a vzťahu mesta k svojim obyvateľom. Na Mestskom úrade v Nitre sa v týchto dňoch v rámci realizácie svojej sociálnej politiky rozhodli zriadiť sociálny taxík. Rokovalo o tom na nedávnom zasadnutí aj mestské zastupiteľstvo, ktoré sa pre realizáciu tohto projektu rozhodlo z dôvodu, že obyvateľstvo mesta starne a pribúda ľudí, ktorí sú chorí, alebo majú rôzne zdravotné obmedzenia.

Prepravná služba s výstižným názvom sociálny taxík začne premávať hneď, ako mesto výhodne získa vozidlo. Sociálny taxík bude slúžiť najmä na prepravu občanov do zdravotníckych zariadení v Nitre a jeho súčasťou bude aj plošina pre invalidný vozík. Podľa údajov z evidencie obyvateľstva seniori nad 60 rokov tvoria až 16 percent obyvateľov Nitre. Úradníci na oddelení sociálnych vecí a zdravotníctva a pracovníci Správy zariadení sociálnych služieb sa často stretávajú s tým, že starším občanom spôsobuje problémy aj preprava po meste. Veď nie každému vyhovuje autobus, nie každý má vlastné auto, či financie na taxík. Vďaka sociálnemu taxíku sa tak budú môcť bezpečne a za primeranú cenu dopraviť do nemocnice, na vyšetrenia k odborným lekárom, na rehabilitačné úkony, ale napríklad aj na nákup do obchodného centra, či na návštevu k príbuzným. Prednosť však budú mať ľudia zo zdravotným postihnutím. Ceny za prevoz stanovili na úroveň prevádzkových nákladov, určitým skupinám uhradí prepravu mestský úrad.

Primátor F. Vítek sa vyjadril, že sa nebudú brániť ani tomu, aby služby sociálneho taxíka využívali aj obyvatelia, žijúci v okolitých obciach.

Objednávky na prevoz sa budú prijímať minimálne 24 hodín vopred a pôjdu cez tzv. call centrum - stredisko asis-

tenčného volania, ktoré sa onedlho stane akousi linkou prvej pomoci pre chorých a postihnutých obyvateľov Nitre. Pri akomkoľvek probléme sa pomocou jediného tlačidla klienti skontaktujú s operátorkou, ktorá im zabezpečí potrebnú pomoc. Ak by klient nedokázal komunikovať, operátorka zalarmuje zdravotnú pomoc, prípadne políciu. Predpokladané náklady za technické zariadenie odhadujú približne na 1,5 milióna korún, klient si koncové zariadenie s jediným tlačidlom kúpi za 9-tisíc.

(syn)

Vstupná hala mestského úradu podstúpila nedávno niekoľko pozitívnych zmien, ktoré určite prispeli k tomu, aby sa občania, ktorí navštívia mestský úrad a klientske centrum, cítili príjemne. Čakanie im určite spríjemní aj sedenie v nových pohodlných kreslách. V ich susedstve sa nachádzajú informačné materiály, kde si občania môžu nalistovať VZN a ďalšie materiály, vydané mestským zastupiteľstvom. Aktuálne informácie o dianí v meste a na úrade sa dozvedia zo sledovania plazmovej obrazovky, umiestnenej nad okienkom informátoriek.

Text a foto: L. SYNAKOVÁ

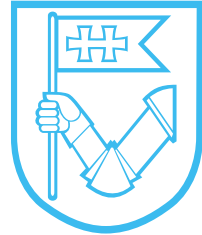
Zo 45. riadneho zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Nitre**Z prebytku na rekonštrukciu jednej základnej školy**

Vo veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre sa vo štvrtok 16. marca uskutočnilo 45. riadne zasadnutie mestského zastupiteľstva. Zasadnutie otvoril a viedol primátor mesta Ferdinand Vítek. Po kontrole plnenia uznesení sa poslanci zaoberali ročnou správou o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra mesta za minulý rok.

V ďalšom bode prerokovali správu o výsledku následnej finančnej kontroly hospodárenia Základnej umeleckej školy Jozefa Rosinského v Nitre za obdobie roka 2004 a I. polrok 2005.

Zaoberali sa aj správou o výsledku následnej finančnej kontroly zameranej na hospodárnosť a účelnosť vynaložených finančných prostriedkov na dielo Pamätník obetiam komunizmu, kde neboli zistené žiadne nedostatky. Prerokovali aj správu o výsledku kontroly spôsobu realizácie rekonštrukcie sekretariátu primátora mesta, spôsobu jeho financovania a výberu dodávateľa. Ani tu neboli zistené nedostatky. Prerokovali správu o vybavovaní sťažností a petícií za rok 2005 a správu o činnosti mestskej polície za minulý rok. K návrhu záverečného účtu mesta za rok 2005 si poslanci vypočuli stanovisko hlavného kontrolóra Ing. Ladislava Fúsku. Rušno bolo pri prerokovaní návrhu na rozdelenie prebytku hospodárenia mesta za rok 2005, keď niektorí poslanci prejavili nesúhlas s návrhom, aby sa z prebytku vo výške 34 251 tis. Sk investovalo 32 051 tis. Sk na kompletnú rekonštrukciu a modernizáciu Základ-

nej školy na Nábřeží mládeže. Malo by ísť o opravu strechy, výmenu okien, zateplenie fasády, výmenu elektroinštalácie, opravu vnútornej kanalizácie a vodovodných rozvodov. Poslanci po vysvetlení, že takto sa postupne podrobia kompletnej rekonštrukcii všetky nitrianske školy, s návrhom súhlasili. Schválili transfer pre mestskú verejnú dopravu SAD vo výške 2,2 mil. Sk. Tieto finančné prostriedky predstavujú doúčtovanie dotácie za rok 2005 zo strany SAD Nitra, ktoré sa uskutočnilo v januári t. r. Poslanci schválili aj návrh dodatku č. 2 k Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Nitra č. 9/2004 o poskytovaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi, ktorý rozširuje možnosti pomoci občanom mesta Nitra, ktorí túto pomoc potrebujú. Náklady Mesta Nitra vynaložené z rozpočtu mesta na poskytovanie jednorazovej dávky v hmotnej núdzi sa týmto doplnkom nemenia. Poslanci nesúhlasili s návrhom na vstup mesta do združenia ekologického cestovného ruchu Nitrianska kráľovská vínná cesta. Jednoznačne súhlasné stanovisko zaznelo z poslaneckých radov pri schvaľovaní návrhu na zria-

denie Asistenčného centra tiesňových volaní, ktoré vznikne v budove MsÚ v Nitre a bude pomáhať seniorom, alebo občanom s ťažkým zdravotným postihnutím v prípade vzniku akejkoľvek neočakávanej (napr. zdravotnej) situácie. Poslanci schválili aj návrh na rozdelenie globálnych objemov finančných prostriedkov a stanovili priority pre podporu projektov z cieľových oblastí schválených v rozpočte mesta pre cieľovú oblasť rozvoj a ochrana duchovných hodnôt, tvorba a ochrana, alebo šírenie duchovných hodnôt, zachovávanie kultúrneho dedičstva a pre cieľovú oblasť telesná kultúra (uverejníme v budúcom čísle). Poslanec ký súhlas zaznel pri schvaľovaní návrhu na zriadenie sociálneho taxíka, ktorý bude pomáhať. Neziskovej organizácii Centrum Slovnečko odsúhlasili pridelenie bytu č. 2 v bytovom dvojdome na Biovetskej ulici. Za mesačné nájomné vo výške 1 koruny tu zriadia Domov na pol ceste, ktorý pomôže pri riešení problematiky týraných a zneužívaných detí, ako aj obetí domáceho násillia. **(syn)**

Konferencia o hospodárskom rozvoji mesta i regiónu

Potrebujeme investičné stimuly

Hospodársky rozvoj nitrianskeho regiónu rozoberali vo štvrtok 9. marca v zasadacej sieni mestského úradu účastníci konferencie, ktorú zorganizoval Nitriansky samosprávny kraj, Mesto Nitra v spolupráci so Zväzom priemyselných podnikateľov Slovenska.

Pozvanie na konferenciu prijali podnikatelia a starostovia obcí a miest, ktorí sú odhodlaní občanom pomôcť pri riešení stále dosť vysokej nezamestnanosti vytváraním podmienok pre vznik priemyselných parkov na zelených lúčkach. Priemerná nezamestnanosť v Nitrianskom kraji sa pohybuje na hranici 15 % a patrí k najvyšším na Slovensku.

Na úvod konferencie mal vystúpiť minister hospodárstva Jirko Malchárek, ktorý sa pre pracovné povinnosti ospravedlnil. Jeho prednášku napokon predniesol zástupca MH SR Peter Ondrejka, ktorý predstavil aktivity ministerstva, zamerané na hospodársky rozvoj obcí a miest. Ako povedal, vláda v plnej miere podporuje regióny, jej stratégia je zameraná na získavanie ďalších zdrojov ako finančné injekcie z európskych fondov, pretože tie dávajú regiónom veľké možnosti na povznesenie jednotlivých obcí a miest. Jednou z podmienok je veď projekt kvalifikovane

podat'. Predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica hovoril o rozdieloch vládnej podpory medzi jednotlivými kraji. Zdôraznil pritom, že zahraničné investície sú jediné, ktoré vplyvajú na riešenie regionálnych disproporcií. Motorom našej ekonomiky sa v poslednom čase stal automobilový priemysel, ktorý čiastočne ovplyvňuje aj podnikateľský sektor v Nitrianskom kraji, čo sa však postupom rokov môže prejaviť i negatívne. Krajská samospráva ešte ani dnes nemá vytvorené

legislatívne podmienky na to, aby mohla ovplyvňovať rozvoj kraja.

Primátor Ferdinand Vítek hovoril o stratégii Nitry pri získavaní a presvedčaní potenciálnych investorov na vstup do priemyselného parku. V rámci mesta dnes pôsobí 10 silných zahraničných investorov, ďalší piati, ktorí by mali vstúpiť do priemyselného parku Sever, stoja pred podpisom zmluvy. M. Belica i F. Vítek sa však zhodli na tom, že potrebujú podporu rozvoja infraštruktúry, bez ktorej je nemysliteľný ďalší hospodársky rozvoj.

Nemenej dôležitým impulzom je dokončenie rýchlostnej komunikácie R 1, ktorá bude spájať Nitru s B. Bystricou.

(syn)

Viete, že ...

V partnerskom meste Naperville (USA) sa v dňoch 14. až 19. júna uskutočnia oslavy 175. výročia založenia mesta. Starosta George Pradel adresoval do Nítry pozvanie, v ktorom sa začalo, že by sa pri tejto príležitosti veľmi rád stretol s predstaviteľmi nášho mesta. Do ďalekého Naperville pocestuje oficiálna delegácia, ktorú budú tvoriť zástupcovia poslancov mestských klubov mestského zastupiteľstva Vedúcim delegácie mesta Nítry bude primátor F. Vítek.

Po Veľkej noci začne v Nitre premávať turistický vláčik. Skúšobná jazda bola vo štvrtok 30. marca na pravé poľudnie. Vláčik s menom Nitriansky expres bude stáť na Svätoplukovom námestí pri budove Nitrianskeho informačného systému, odkiaľ povedie hlavnú turistickú trasu. Podľa našich informácií by mala mať osem zastávok a povedie cez pešiu zónu, Palárikovu ulicu, Wilsonovo nábrežie popri Mestskom parku na Župné námestie až po podhradie a naspäť sa vráti na Svätoplukovo námestie. Nitriansky expres by mal mať akustickú verziu sprievodcu v slovenskom, anglickom, nemeckom jazyku. Súčasťou jazdy sú aj prestávky, 15-minútová v parku a 20-minútová na hrade. Vláčik bude premávať aj počas Veľkej noci. Ako informoval prednosta L. Martinka, využívať ho môžu poľievači - šibači, ktorí sa budú chcieť previezť z Klokočiny na Chrenovú. V letných mesiacoch by mal podľa záujmu jazdiť aj smerom k Agrokomplexu a nákupnému areálu Centro.

(syn)

Začiatok mája sa ponese v znamení Dní českej kultúry v Nitre

Vystúpi aj skupina Chinasky

Pod patronátom veľvyslanca Českej republiky na Slovensku Vladimíra Galušku sa Nitra začlení k tým slovenským mestám, ktoré sú známe organizovaním Dní českej kultúry v Nitre. Naše mesto sa do histórie nanovo pestovaných vzájomných vzťahov zapíše dátumom 4. až 7. máj. „Ide nám o to, aby sme spomalili naše vzdialovanie, ktoré sa začalo po rozdelení spoločného štátu Čechov a Slovákov v roku 1993. Kultúrne väzby sú preto najlepším spôsobom, ako sa presvieďať o tom, že sme si blízki a že sa vzájomne máme čím obohacovať,“ hovorí Dagmar Bojdová, vedúca oddelenia kultúry a športu MsÚ v Nitre a pokračuje: „Pre naše mesto sú ťažiskom spolupráce obe partnerské mestá - Kroměříž ako i České Budějovice.“

Počas štyroch dní sa uskutočnia výstavy, koncerty, ako aj filmový festival, ktorý by mal divákovi pripomenúť krásu českého jazyka a tromfy českej kinematografie, keď v kine Palace odštartujeme v spolupráci s Filmovým klubom dni českého filmu. Doteraz zatvorená „Palacka“ preverí, či obstojí v boji s konkurenciou - čo nevidieť štartujúcich multiplexov - a či dokáže plniť funkciu akéhosi spomienkového retrokina.

Synagóga bude v máji patriť výtvarníčke a autorke tapisérií Zdene Dvořákovéj z Kroměříža. V reštaurácii Átrium bude koncertovať hudobná skupina JAZZ ZYKA z Českých Budějovic. Do spolupráce sa zapojilo aj Krajské osvetové stredisko Nitra, ktoré na svojej pôde privíta českú spisovateľku Lenku Procházkovú. Jej kniha

rozprávok má dvojazyčný názov Zatvor oči, zavři oči..., z čoho vyplýva, že je napísaná v češtine i v slovenčine. Autorka ju určila čitateľom školského veku a názov v oboch jazykoch svedčí o tom, že ju zamrzelo zistenie, ako české deti nerozumejú slovenčine. Osvetové stredisko poskytne priestor aj besede s historikom P. Žebrákom a výstave Českého spolku na Slovensku. V rámci Dní českej kultúry v Nitre sa v synagóge uskutoční záverečný koncert v rámci festivalu Konfrontácie. Katedra hudobnej výchovy PdF UKF „priviezť“ hudobníkov z Prahy. Záмок v Topolčiankach bude miestom besedy o českom prezidentovi T. G. Masarykovi, ktorý sem chodil dovolenkovat. Obdivovatelia tejto populárnej osobnosti českých dejín si budú môcť vypočúť narozory a vedomosti historika Jaroslava Opata. Ak vás z ponuky blížiacich sa dní českej kultúry zatiaľ nič neoslovilo, tak možno sa necháte pozvať na divadelné predstavenie Neslyšiteľný řev umění, s ktorým sa v našom meste predstavia divadelné štúdio GaGu pri Divadle Bolka Polívku v Brne. Šľahačkou na torte bude koncert populárnej českej skupiny Chinasky, ktorá svojím hitom Tabáček roztancuje v nedeľu 7. mája celý Park kultúry a oddychu. A aby sme okrem ducha nezabudli nasýtiť hladné žalúdky, v reštauráciách Múzeum, Irisch pub, Patriot a Átrium sa budú variť a podávať špeciality českej kuchyne. Súčasťou kultúrnej ponuky by vraj mali byť aj športové podujatia.

(syn)

Anketa s poslankyňami mestského zastupiteľstva

Patria ženy do politiky?

V minulom čísle mesačníka sme uverejnili prvú časť ankety, v ktorej sme sa obrátili na poslankyne Mestského zastupiteľstva v Nitre s otázkami, týkajúcimi sa ich pôsobenia v komunálnej politike, kde majú jasnú prevahu muži. Prečo je politika na Slovensku stále viac „mužskou záležitosťou“? Čím to je, že sa ženy do politiky nehrnú? Prečo sa chcú venovať len rodine? A prečo sa v nej niektoré cítia ako ryby vo vode? Prinášame druhú časť odpovedí na anketové otázky.

1. Čo vás viedlo k tomu, že ste sa rozhodli pôsobiť v komunálnej politike?
2. Koľko rokov, resp. v poradí koľké volebné obdobie ste v MsZ?
3. Berú vás muži ako rovnocenného partnera? Nepocítujete žiadnu formu diskriminácie?
4. Prečo podľa vás ženy patria do politiky? Aký je ich prínos, resp. prečo v nej musia pôsobiť?
5. Co pokladáte za svoj doteraz najväčší úspech?
6. Myslíte si, že ženy sa politickým správaním odlišujú od svojich mužských kolegov? Ak áno, čím?

Politika je umenie možného

EVA HLAVÁČOVÁ

Povolanie:
členka hereckého súboru DAB

Záľuby:
Umenie

a všetko s tým súvisiace, ale aj domáce práce - varenie, pečenie a dekorácie v byte.

1. Už v prelomovom roku 1989 som začala pôsobiť ako členka kultúrnej komisie mestského zastupiteľstva z radov odborníkov. Práca ma zaujala, a tak som sa ocitla na kandidátke kresťanských demokratov a občania si ma vo voľbách zvolili.

2. Vo funkcii poslankyne uzatváram tretie volebné obdobie, ale predtým som ako

odborníčka pracovala v komisii kultúry. V súčasnosti pôsobím ako členka komisie kultúry a v sociálnej komisii.

3. Osobne som tento pocit nikdy nezažila, ani v poslanecskom klube KDĽ, kde sme dobrý tím a ani v mestskom zastupiteľstve. Musím tiež zdôrazniť, že za celý čas pôsobenia v politike som nikdy nemala problémy a to ani s kolegami z opozície. Ba práve naopak, musím s vdakou konštatovať, že nespočetne veľakrát som u nich našla podporu pri presadzovaní mnohých kultúrnych a sociálnych projektov.

4. Žena má od prírody dané materstvo a s tým súvisí vyššia forma zodpovednosti za všetky rozhodnutia. Aj preto ženy vo všeobecnosti majú vyššiu sociálnu inteligenciu, vďaka ktorej majú svoje miesto v po-

litike. Na druhej strane si pôsobenie v politike žiada veľké pracovné nasadenie, a tak žena ustúpi, pretože si povie: Kto sa postará o rodinu, ak nie ja?

5. Osobne ma najviac teší rekonštrukcia synagógy, ktorá už tretí rok prináša svoje ovocie a je významným momentom na poli nitrianskej kultúry. Radosť a pocit sebauspokojenia mi priniesla rekonštrukcia Výstavnej ulice a najnovšie rekonštrukcia malej pešej zóny na Topolovej ulici na sídlisku Chrenová II. Dobrý pocit mám z podpory množstva novozałożených folklórnych súborov a drobných kultúrnych aktivít, ak sa ukážu úrovňou ako nadpriemerné. V sociálnej oblasti som sa prihovárala za podporu realizácie aktivít pre hendikepovaných Nitranov a špeciálnych projektov pre nepočujúcich z mestského rozpočtu. Hnacím motorom každého politika by malo byť čo len malý kúsok zlepšiť život konkrétnych ľudí. Na komunálnej úrovni je úžasné to, že máte priame prepojenie na občana a vidíte reálne výsledky svojho úsilia.

6. Ženy majú väčšiu trpezlivosť pri riešení problémov, preto sa zriedkavejšie stáva, že sa rozhodujú unáhle, nie sú ľahkomyselne náchylné k radikálnym riešeniam.

Pozerať sa a počúvať viac srdcom ako dvomi spomenutými zmyslami, skrátka, sú prístupnejšie k rozumným kompromisom. A keďže politika je umenie možného, ženy sú pre túto disciplínu ideálne.

Anketa s poslankyňami mestského zastupiteľstva

Ženy a politika, ako slnko a život

RNDr. MARTA RÁČOVÁ

Povolanie:

riaditeľka gymnázia

Záľuby: varenie, záhrada, matematika, sudoka

1. Môj vstup do komunálnej politiky urýchlili pracovné dôvody. V období, keď štátne gymnázium stratilo budovu školy, som ako riaditeľka školy riešila priestorové problémy na pôde MsZ. Prekvapila ma neochota poslancov dať mi priestor na vyššie uvedené v diskusii. Vtedy som si uvedomila, aká je dôležitá komunikácia ľudí navzájom a o to viac v komunálnej politike. Tiež i vnútorný pocit riešiť problémy občanov na sídlisku Klokočina nakoniec vyústil k rozhodnutiu stať sa poslankyňou.

2. V mestskom zastupiteľstve pôsobím ako nezávislá poslankyňa za volebný obvod Klokočina druhé volebné obdobie.

3. Myslím si, že naši kolegovia poslanci, nás ženy - poslankyne, berú vážne a sú k nám pozorní, keď treba nás podporia alebo skritizujú. Podľa môjho názoru som pre nich rovnocenným partnerom.

4. Ženy patria do politiky tak ako slnko k životu. Sú nielen spustením politického života, ale ich prínos vidím v tom, že sa na ten istý problém dívajú často inak ako muži. Rozdielnosť názorov môže byť pozitívnym faktorom pri riešení problémov. Sú rozvážnejšie a zodpovednejšie, nejdú do rizík, čo vyplýva z postavenia ženy ako matky v rodine.

5. Veľkým úspechom je, že som sa dokázala presadiť ako nezávislá poslankyňa na sídlisku Klokočina bez podpory politickej strany, že ma ľudia poznajú a vnímajú moju prácu, oslovujú ma so svojimi problémami a podporujú v mojom snažení zlepšiť život na našom sídlisku. Tiež ma teší, že sa mi podarilo založiť

tradície akcií pre deti a občanov ako je Klokočinský jarmok, VMČ detom, Vianoce na sídlisku... Veľmi ma poteší i úspešné rokovanie MsZ, keď sa my poslanci dokážeme bez problémov dohodnúť a vtedy mám pocit, že to, čo robím, má zmysel.

6. Žena v politike to nemá jednoduché. Musí sa rozhodnúť, ako si vytvorí priestor, aby bola úspešná vo svojom povolaní, stíhala povinnosti v rodine a angažovala sa úspešne i v politickom živote.

Pre ženu je ťažšie sa do politiky nielen dostať, ale v nej držať krok s mužmi a požiadavkami doby. Do politiky netreba vnášať problém ženy verzus muži, ak sa totiž žena dostane do politiky prirodzenou cestou, určite na to má a je prínosom rovnako ako muž.

Politické správanie podľa mňa nezávisí od pohlavia, a predsa, aká by to bola politika bez ženského úsmevu a čara?

Kam čert nemôže, pošle ženu!

Ing. HELENA PALKOVÁ

1. Moje pôsobenie v komunálnej politike sa začalo pred desiatimi rokmi, keď v roku 1996 postihli Horná a Dol-

né Krškany rozsiahle záplavy. A práve tieto osudné dni sa stali medzníkom v mojom živote, pretože som sa angažovala pri riešení situácie, do ktorej sa obyvatelia nepriaznivo počasia dostali. V tom čase som mala dojem, že pre občanov tejto mestskej časti sa dá urobiť viac. Od tohto

obdobia sa občania na mňa obracali so svojimi problémami a sťažnosťami, ktoré sa snažím riešiť dodnes, ale už ako poslankyňa.

2. V mestskom zastupiteľstve pôsobím druhé volebné obdobie - od roku 1998.

3. Muži sú muži, ale musím priznať, že s niektorými sa

spolupracuje veľmi dobre a dokonca za tie roky sme sa stali veľmi dobrými priateľmi. Keď ide o dobrú vec, vieme si pomôcť.

4. Áno, po ôsmich rokoch pôsobenia v zastupiteľskom

zboze som si istá, že ženy do politiky patria. Držím sa jedného známeho príslovia: „Kam čert nemôže, pošle ženu!“

5. Za svoj doterajší najväčší úspech pokladám, že obča-

nia mi dôverujú.

6. Áno, ženy sú iné ako muži a v politike sa odlišujú tým, že sa správajú citlivejšie k niektorým požiadavkám občanov.

ĽUDMILA SYNAKOVÁ

Galéria najlepších

Vedúca matriky Viera Sklenárová prevzala od vedenia Mesta Nitry ocenenie Najlepší úradník mestského úradu. Pri tejto príležitosti sme sa jej spýtali, ako sa k tomuto povolaniu dostala a čo ju na tejto práci najviac zaujíma?

„Po ukončení strednej ekonomickej školy sa mi podarilo zamestnať sa na Mestskom úrade v Nitre, odbore vnútorných vecí, ako matrikárika, od roku 1995 vykonávam funkciu vedúcej matrikáriky.

Najlepšou úradníčkou vedúca matriky Viera Sklenárová

Vtedy ako 19-ročná som ani netušila, čo sa na matrike všetko vybavuje. Od začiatku ma táto práca veľmi zaujala, pretože sa tu evidujú všetky udalosti, ktorými človek počas svojho života prechádza - od narodenia, cez uzavretie manželstva až po úmrtie. Je to veľmi pekná, ale aj náročná práca, pri ktorej sa stretávame s rôznymi ľuďmi šťastnými, zalúbenými, ale aj smutnými, podľa toho, čo prišli vybaviť. Okrem evidencie matričných udalostí sa u nás vybavujú aj iné záležitosti, napr. potvrdenia o žití pri poberaní dôchodku z cudziny, určenie otcovstva, zápis do osobitnej matriky, späťvzatie priezviska po rozvode manželstva a iné záležitosti.

Tak ako každá práca aj táto má svoje špecifiká. Určite si myslíte, že keď tu pracujem toľko rokov už ma nemôže nič prekvapiť. Nie je tomu tak. Stále sa vyskytne niečo s čím sme sa ešte nestretli ale je to potrebné vybaviť. Človek, ak chce vykonávať svoju prácu svedomito a poctivo, musí sa neustále učiť, štu-

dovať nové zákony a nariadenia a vedieť ich v praxi použiť. A nie je to inak ani pri práci na matričnom úrade.

Najviac pozornosti musíme venovať dokladom vydaným v zahraničí. Ak našim občanom nastane matričná udalosť v cudzine, musia k vyhotoveniu slovenského dokladu, predložiť cudzojazyčný doklad ktorý musíme preskúmať, či je opatrený potrebnými pečiatkami a podpismi tak, ako to ustanovujú medzinárodné zmluvy. Ak je doklad v poriadku, vyhotovíme zápis o matričnej udalosti, ktorý zašleme na zápis do osobitnej matriky so sídlom v Bratislave, ktorá vyhotoví slovenský doklad.

Ocenenie najlepšia úradníčka ma veľmi prekvapilo ale zároveň aj potešilo. Vedeniu mesta ďakujem za prejavenu dôveru a vynasnažím sa ich nesklamáť. Aj naďalej sa budeme usilovať o to, aby každý klient, ktorý si k nám príde vybaviť nejakú záležitosť odchádzal od nás spokojný a s úsmevom na tvári“.

(syn)

Predstavili sme sa v Berlíne

Mesto Nitra - NISYS sa v dňoch 8. až 11. marca zúčastnilo na najväčšej európskej výstave cestovného ruchu ITB Berlín. Na 40. ročníku tejto prestížnej prehliadky sa naše mesto predstavilo v rámci spoločnej expozície s partnerským mestom České Budějovice. Podľa Mgr. Petry Vlčkovéj, referentky pre cestovný ruch v NISYS-e, ktorá našu účasť v Berlíne zastrešovala, sme sa v pavilóne východnej Európy prezentovali modernými propagačnými materiálmi. „Medzi odbornou verejnosťou bol najväčší záujem o ubytovacie a stravovacie kapacity. Laická verejnosť sa pýtala najmä na pobyty pri termálnych vodách, a tak sme ponúkali pobyt v neďalekej Podhájskej s možnosťou kultúrneho uplatnenia sa v našom modernom meste. Prekvapil nás neutíchajúci záujem o rekonštrukciu lanovej dráhy na Zobor,“ povedala nám Mgr. Vlčková. Hitom sezóny boli multimediálne CD a DVD nosiče. Dúfame, že na budúci rok sa s podobnou ponukou na veľtrhoch predstaví aj Nitra. **(syn)**

V počítačovom kurze vzdelávajú 276 záujemcov Prednosť dostali nezamestnaní

Mesto Nitra poskytlo obyvateľom Nitry možnosť získať zručnosti v počítačovom kurze, ktorý je súčasťou projektu Škola otvorená informatike. Na jeho financovanie vyčlenilo Mesto Nitra z rozpočtu milión korún. Financie pokrývajú náklady na zabezpečenie lektorov, technické vybavenie učební a na organizačné zabezpečenie jarného a jesenného kurzu.

Prvý kurz sa začal 6. a 7. marca. Potrvá 10 týždňov a dvakrát v týždni ho navštevuje 276 vybraných záujemcov.

Najpočetnejšiu skupinu záujemcov o kurz informatiky tvorili obyvatelia vo veku 45 - 55 rokov. Hlavným kritériom výberu do jarného kurzu bola veková hranica nad 35 rokov a uprednostnili záujemcov, ktorí v súčasnosti nemajú zamestnanie. Vo výbere zohľadnili práve rizikovú kategóriu vo veku 45 - 55 rokov, aby práve títo obyvatelia mali väčšie šance uplatnenia sa na trhu práce. Podľa vyjadrenia primátora mesta Nitry Ferdinanda Víteka, záujem prekonal očakávanie. Vela záujemcov sa prihlásilo aj z okolitých obcí, týmto záujemcom ne-

umožnili do kurzu nastúpiť, pretože ho financovalo Mesto Nitra a bol určený jej obyvateľom. Primátor mesta Nitry Ferdinand Vítek sa zároveň stal lektorom jednej skupiny v jarnom kurze. Potešil ho aj záujem obyvateľov z radov dôchodcov, pre ktorých chce vytvoriť samostatnú skupinu. Tá sa bude vzdelávať v pripravovanom seniorskom centre. Všetci záujemcovia, ktorí sa prihlásili a do jarného kurzu sa nedostali, zostávajú v evidencii a dostanú príležitosť preniknúť do tajov informatiky v jesennom kurze.

Náplňou kurzu je zvládnutie základov softvéru, hardvéru a osvojenie si základných znalostí práce s textom. Výučba prebieha v šiestich základných školách a v dvoch gymnáziách, ktoré pre zvládnutie kurzu poskytli počítačové učebne. Kurzy zároveň disponujú novými projektormi, ktoré po skončení kurzu zostanú k dispozícii školám a poskytnú tak väčšie možnosti využitia a zapojenia sa do vyučovacieho procesu. Všetci absolventi kurzu získajú po úspešnom ukončení certifikát a tí najlepší aj zaujímavé vecné ceny.

MARIANA ZÁTUROVÁ

Nitra súčasťou Dní slovenskej kultúry v Českých Budějoviciach

Fotografie aj haluškové preteky

Partnerské mesto České Budějovice zorganizovalo v dňoch 15. februára až 9. marca II. ročník Dní slovenskej kultúry. Na tomto podujatí nesmel chýbať príspevok nášho mesta v podobe výstav fotografií z projektu Umenie v kaviarňach. Ale nepredbiehajte udalosti. Delegáciu Nitry na pôde magistrátu privítal zástupca primátora Mgr. Juraj Thoma, ktorý delegáciu previedol priestormi radnice a poskytol aj odborný výklad. Výstava fotografií študentov Katedry výtvarnej výchovy UKF v Nitre s názvom *Ludia* v meste a výstava fotografií nitrianskeho fotografa Jaroslava Košťála s názvom *Skrýť krásu Zobra*, ktoré boli inštalované v českobudějovických kaviarňach a internetových kaviarňach.

Siedmy ročník sa zapísal ako najbohatší vo svojej histórii. V nedeľu 12. februára sa v Katedrále sv. Mikuláša konala spoločná slovensko - česká omša, ktorú slúžili českobudějovický biskup a jeho nitriansky náprotivok, diecézny biskup Viliam Judák. Návštevníci dní slovenskej kultúry sa mohli zúčastniť na desiatke výstav, na besedách, na koncertoch populárnej i vážnej hudby, na módnej prehliadke. Súčasťou bol aj filmový festival a vystúpenia divadiel, medzi nimi aj DAB, ktoré do Č. Budějovic priviezlo Muzikálový koktail. Dlhotrvajúce priateľstvo medzi Nitrou a Českými Budějovicami dostáva aj vďaka tejto kultúrnej výmene reálne kontúry. Úsilie o udržiavanie družobných kontaktov začiatkom toh-

Výstavu fotografií študentov z Nitry otvorila referentka oddelenia kultúry a športu Mgr. Mariana Záturová.

to roka ocenil nitriansky primátor tým, že starostovi Českých Budějovic Miroslavovi Tretterovi odovzdal ocenenie Osobnosť roka. Potešiteľné však zostáva, že v máji tohto roku sa v Nitre recipročne uskutočnia Dni českej kultúry v Nitre.

Členovia delegácie nášho mesta sa v rámci návštevy Českých Budějovic stretli s kolegami a absolvovali rokovania s partnerskými stranami. Navštívili sme partnerskú redakciu Noviny českobudějovickej radnice a šéfredaktorku Ivanu Píhovou, rokovali sme aj s vedúcou oddelenia kultúry Mestskeho úradu v Českých Budějoviciach Ivou Sedlákovou, ktorá nás sprevádzala počas celého pobytu v meste. V neskorých popoludňajších hodinách sme sa v rámci programu Dní slovenskej kultúry v Zlatom dome európskej kultúry zúčastnili na otvorenej výstave fotografií Andreja Bána s názvom *Iné Slovensko*. A aký by to bol pohľad na Slovensko,

keby chýbala kvalitná slovenská gastronómia. Záujemcovia a milovníci naššej kuchyne si mohli v tomto čase polahodiť na všakovakých slovenských špecialitách, no haluškové preteky dali celej akcii tú pravú šťavu. Do haluškových variácií sa zapojili kuchári rôznych národov a národností a nechýbal ani černocho. Vyhrať nemohol nik iný, ako reprezentant slovenskej kuchyne, ktorý mal recept na dobré halušky v maličku. Českému kulinárskemu majstrovi k prvenstvu nepomohlo ani korenie, ani iné prísady, ktorými chcel svoj produkt zlepšiť. Zúčastnil sa na nich aj primátor mesta Miroslav Tretter, ktorý sa pasoval do pozície šéfa odbornej poroty. V Nitre sa môžeme tešiť na Dni českej kultúry v Nitre, ktoré sa uskutočnia začiatkom mája. Oddelenie kultúry v týchto dňoch finišuje s prípravou zaujímavého programu, ktorý bude pestrou zmesou kultúrnych a kulinárskych špecialít. **(syn)**

Zapojili sme sa do svetového dňa sprievodcov cestovného ruchu

Kto sa cíti dobre, určite sa vráti

Nitriansky informačný systém pripravil na sobotu 18. februára bezplatné prehliadky po Nitre. Podujatie sa uskutočnilo v rámci celosvetového dňa sprievodcov cestovného ruchu a stretlo sa s priaznivým ohlasom verejnosti. Ľudia si dopredu mohli vybrať a prihlásiť sa na štyri turistické trasy - Kalvária a Misijné múzeum, Synagóga, Staré mesto a v spolupráci s CHKO Ponitrie Náučný chodník Zoborské vrchy. Na prehliadku Kalvárie a Misijného múzea prišlo 22 ľudí, ktorí spolu so sprievodkyňou Dr. Máriou Dankovou absolvovali výklad o exponátoch dovezených misionármi z rôznych kútov sveta, napr. z Ázie, Ameriky, Austrálie, Novej Guiney či Afriky. Staré mesto a po jeho zákutiach sa 38 záujemcovia prešli so sprievodcom Dušanom Čičom. Navštívili hradnú katedrálu, pozreli si priestory pri hradnej studni a kazematoch s krásnym výhľadom na Zobor. Popri súsoší Cyrila a Metoda zišli na Pribinovo námestie, kde nemohli obísť Kluchov palác s Corgoňom, Kostol sv. Petra a Pavla, až sa dostali k Župnému domu. Celú trasu absolvovali s pútavým výkladom z histórie i súčasnosti mesta. Do synagógy sa so sprievodcom Erichom Fazekašom vybralo najviac, až 40 účastníkov. Prehliadka trvala približne hodinu. Účastníkov najviac zaujali obrazy stálej výstavy umiestnenej

v hornej časti synagógy. Otázky smerovali na symboliku inventáru v nanovo zrekonštruovanej budove, ktorý zostal zachovaný napriek tomu, že synagóga už dnes slúži ako koncertná a výstavná sieň. Prehliadka náučného chodníka Zoborské vrchy trvala niečo vyše dve hodiny. V chladnom počasí si na ňu trúfli len 4 turisti, ktorých sprevádzala Ing. Helena Rosinová zo Správy CHKO Ponitrie. Ako nám za organizátorov povedala Mgr. Petra Vičková, ľudia neskrývali nadšenie pre podobnú akciu v budúcnosti a väčšina sa vyjadrila, že sa na nej určite zúčastnia. Všetci si na pamiatku odniesli prospekty o navštívených atrakciách a pohľadnice Nitry. Podujatie splnilo hlavnú myšlienku akcie a tou bolo prezentovať čo najširšej verejnosti prácu sprievodcov cestovného ruchu a obyvateľom zároveň priblížiť mesto, v ktorom žijú a pracujú.

Podľa vedúcej NISYS-u Dr.

lvony Fraňovej, NISYS sa v nasledujúcom období plánuje bližšie zaoberať problémom nedostatočnej výchovy obyvateľstva k pozitívnemu vnímaniu turizmu a k poznaniu svojho vlastného mesta. „Chceme vychovať ľudí, ktorí sú si vedomí toho, aké turistické atrakcie ich mesto ponúka. Uvedomiť si musia aj to, že väčšina akcií, kultúrnych a športových podujatí sa organizuje v prvom rade pre

nich, a až potom môžu byť predmetom záujmu turistov. Pretože iba spokojný občan vo svojom meste, ktoré pozná a má ho rád, dokáže udržiavať mesto čisté a bude ho pyšne prezentovať turistom. Občan a človek so zdravým lokálnym patriotizmom získa vedomie, že úžitok z turistickej návštevy - a to nielen ekonomický - bude mať nielen turista, ale aj on. - Až tak občan pochopí, že turisti ho neprišli obťažovať, ale že sem prišli spoznávať krásy mesta. Okrem dojmu z pobytu si odnesie aj dojmy zo stretnutia s priateľskými miestnymi obyvateľmi a domov sa vráti odýchnutí, s príjemnými spomienkami. Na základe týchto pocitov sa k nám možno rád vráti a možno sem privedie aj svojich známych," hovorí.

V súčasnosti organizujeme bezplatné prehliadky pre študentov Katedry riadenia kultúry a turizmu UKF v Nitre, ktoré sú súčasťou ich štúdiá. Na budúci rok nám to oplatia tým, že v rámci praxe nám budú robiť sprievodcov CR po Nitre. Týmto krokom podchyťujeme nádejných sprievodcov a u budúcich odborníkov prebúdzame záujem o cestovný ruch v Nitre," dodáva Dr. Fraňová. V NISYS-e sa začali orientovať aj na najmladších obyvateľov, na deti navštevujúce materské školy a budú pokračovať spolupracou so základnými školami, gymnáziami aj univerzitami v Nitre. Jedným z krokov ako vzbudiť záujem mladých o mesto a jeho pamätihodnosti, je realizácia projektu Spoznaj svoje mesto, ktorý organizuje CVC Domino a odborným garantom bude NISYS.

Text a snímky: (syn)

Na fašiangovú nôtu

Mesto Nitra ponúklo aj tento rok svojim obyvateľom bohatý fašiangový program. Čerešničkou na torte bola domáca zabíjačka, ktorá sa v mrazivom počasí odohrávala priamo pred očami zvedavých divákov. Tí krúžili okolo stanu a tiekli im slinky na zabíjačkové špeciality, na ktorých si po spracovaní mäska do jaterníc a klobások mohli aj pochutnať. Vôňa sa šírila celým námestím a prilákala aj gurmánov.

Ako ukázala hojná účasť „fašiangovníkov“, z roka na rok pribúda obyvateľov, ktorí už nechcú prepásť túto skvelú zábavu. Tí, čo prišli, určite neolutovali, pretože sa bolo na čo pozerať. Na veselú fašiangovú strunu už v priebehu dňa vyhrávali hudobné skupiny Domovina a Pengagi. Fantastické zážitky poskytol pestrý sprievod karnevalových masiek, v ktorom dominovala trojica štvormetrových mužov. O výbornú atmosféru sa zaslúžili aj prišery, ktoré sme si pamätali z minulého roka. Nuž a aký by to bol sprievod, keby na jeho čele nekráčali bubeníci zo združenia Klub geniálnych hudobníkov, ktorí „rámusili“ ostošest'. Diváci lemujúci sprievod sa spolu s

maskami presunuli pred tribúnu na Svätoplukovo námestie. A to na celé dve hodiny ožilo programom Na fašiangy výskaj, v pôste brucho stískaj... V programe Už sa fašiang kráti vystúpili folklórne skupiny Dražovce, Tuman, Čerdovanka, Jaročan, Kepeždanka a Bádičanka, ale aj hudobná skupina Profil. Podávali sa aj fašiangové pochútky, ako sú šišky a fánky. Fašiangy vyvrcholili vyhodnotením súťaže masiek a pochovávaním basy v podaní súboru z Dražoviec. Už tradične sa súčasťou fašiangov v Nitre stal fašiangový jarmok, na ktorom remeselníci ponúkali rôzne fašiangové pochútky, zabíjačkové špeciality a pestrú paletu ľudovomeleckých výrobkov.

Pracovníčky oddelenia kultúry a športu a pracovníci odboru komunálnych činností MsÚ si na príprave podujatia dali záležať, čo sa odzrkadlilo na účasť. Ukazuje sa, že fašiangy budú veľkou konkurenciou pre Mikuláša, ktorý zatiaľ jednoznačne vedie prím v obľúbenosti a počte návštevníkov. Fotografie z podujatia nájdete na zadnej strane obálky časopisu.

(syn)

Fašiangové stretnutie klubu darcov

V klube darcov sa stretli aj členky správnej rady nadácie Mgr. Daniela Gundová, PaedDr. Ivona Fraňová a PaedDr. Viktória Mankovecká.

Vo štvrtok 16. februára sa v priestoroch Krajského osvetového strediska v Nitre uskutočnilo fašiangové stretnutie klubu darcov. Tento klub vznikol pri Nitrianskej komunitnej nadácii pred dvomi rokmi a dal si za cieľ podporovať občianske aktivity. Členom tohto klubu môže byť každý darca, ktorý nadácii venuje finančný príspevok vo výške minimálne tisíc korún a tým získava aj možnosť podieľať sa na výbere projektov. V Nitre registrujú 26 takýchto podporovateľov.

Ako nám povedala správkynia nadácie Mgr. Ľubica Lachká, cieľom fašiangového stretnutia bolo umožniť členom klubu darcov, aby nahliadli do pestrej palety projektov, ktoré sa zrealizovali aj vďaka ich príspevku. Formou troch vizuálnych videoprojekcií a prezentácie prostredníctvom fotografií umiestnených na 10 paneloch sa členovia klubu mohli na vlastné oči presvedčiť, na

čo sa použili nimi darované financie.

„V nadácii chceme, aby klub fungoval nielen ako formálna skupina ľudí, ktorí sú ochotní pomôcť a finančne prispieť na rozumný cieľ. Našou snahou je, aby títo individuálni darcovia nadobudli pocit, že patria do skupiny, ktorá pomáha tomuto mestu a jeho obyvateľom. Nemenej zanedbateľný je fakt, že ide o transparentnosť využitia financií,“ povedala

nám Mgr. Ľ. Lachká. Zo streťavania sa členov klubu darcov by mala vzniknúť tradícia. Fašiangové obdobie si tentoraz vybrali preto, že FS Borinka predstavila fašiangové zvyky, nechýbalo pohostenie tradičnými špecialitami, šiškami.

Nitriansky klub darcov vstúpil do tretieho ročníka. Ľ. Lachká predpokladá, že počet darcov vzrastie. Platí heslo „Kto nám dáva, trikrát dáva“, pretože príspevok každého darcu býva znásobený príspevkom konta Orange a Slovenskou sporiteľňou. Obe spomínané korporácie sa rozhodli podporiť projekt, ktorý sa v rámci Asociácie realizuje v desiatich mestách na Slovensku. S nápadom prišla Komunitná nadácia Bratislava, ktorá obe spoločnosti pre tento projekt získala. Kto sa chce stať členom Klubu darcov pri NKN môže sa kontaktovať na adrese Nitrianskej komunitnej nadácie na Farskej ulici v Nitre.

(syn)

Niektoré projekty predstavili formou videoprojekcie.

KAM ZA KULTÚROU V NITRE

Múzeá - Výstavy - Veľtrhy - Koncerty - Kluby

Nitrianska galéria, Župné námestie, tel.: 037/6579 641, otvorené denne okrem pondelka od 10.00 do 17.00 h.

Reprezentačné sály: Do 2. 4. Akvizícia v zbierkach Nitrianskej galérie z rokov 2000-2005.

Salón NG: Do 7.5. SOCHA. Výber diel z tvorivého obdobia akad. sochára Jozefa Barinku - plastika a kresba z r. 1969 - 2006.

Galéria mladých: Do 23.4. JOZEF SRNA - maliarska tvorba. Otvorené denne okrem po. od 10.00 do 17.00 h.

Galéria SCPV Do 24.4. SŇA MRÁŽOVÁ - Skladám z úlomkov svet.

Hlohovská 2, Nitra - Lužianky: *otvorená denne od 7.00 do 17.00 h.*

SYNAGÓGA - koncertná a výstavná sieň, Ulica pri Synagóge, tel.: 037/6525 320

Stále výstavy: Osudy slovenských židov - celoslovenská expozícia holokaustu.

Grafiky Shraga Weila, nitrianskeho rodáka žijúceho v Izraeli.

Program sme do termínu poslednej uzávierky mesačníka (20.3.) nedostali.

Utorok: individuálne vstupy: 15.00, 16.00, 17.00, **streda, štvrtok:** individuálne vstupy: 9.00, 10.00, 15.00, 16.00, 17.00 **so., ne.:** individuálne vstupy: 15.00, 16.00, 17.00

Počas prehliadkových dní sú vstupy pre organizované skupiny prostredníctvom NISYSu: v čase od 11.00 do 14.00
Nitriansky informačný systém, Štefánikova 1, 949 01 Nitra, infotel: 037/16 186

Ponitrianske múzeum, Štefánikova tr. 1, tel. 037/6510 000, 6514 245

Stále expozície: Skvosty dávnovekého Slovenska, Nitriansko v zrkadle dejín, Život v lesných a vodných biotopoch

Nové výstavy: 5.4. - 30.4. Fotografická tvorba Kolomana Zúrika, vernisáž o 17.00 h.

Koncerty: 28.4. o 17.30 Koncert pedagógov a býv. absolventov ZUŠ J. Rosinského v Nitre, spojená s výstavou prác výtvarného odboru ZUŠ.

Otv.: denne okr. po. od 8.-17.00 h, v so. a ne. od 10.-17.00 h.

Malá galéria AKCENT, Kúpeľná 4, č. tel.: 037/651 76 04, 0905 399 905, otvorené denne od 10. do 19.00 h

16.3. Elena Nitnausová - výstava duše. Vernisáž o 18.00 h.

Slovenské poľnohospodárske múzeum, Dlhá ul. 94, areál AX, 950 50 Nitra., tel. 037/65 72 573, 65 72 577

Riaditeľ: 657 2554, sekretariát 6572 553 Ing. Marián Švikruha

Expozície: *Najstaršie dejiny poľnohospodárstva na Slovensku do konca stredoveku.*

Objekty skanzenu: *málotriedna katolícka škola, pekáreň, mliečnica, mlyny, pálenica, lisovne oleja, čistička osív, voštinársky záboj, včelíny, vinohradnícky dom, salaše a senníky.* Otvorené denne okrem po. od 9.00 do 17.00.

Krajské osvetové stredisko, Fatranská ulica, Nitra, tel.: 037733 59 88, otvorené od 9. do 16.00 h okrem ut.

VÝSTAVY: 7. - 28. 4. VÝTVARNÉ SPEKTRUM 2006, krajská postupová súťaž neprofesionálnej výtvarnej tvorby spojená s výstavou, vernisáž 7. 4. o 17.00 h.

10. - 14. 4. ORIGAMI, výstava výrobkov origami Spoločnosti japonskej kultúry v Nitre.

Výstavná sieň KOS, 9.00 - 16.00 počas prac. dní okrem ut.

Misijný dom na Kalvárii, č. tel.: 037/772 21 83

Zo zberateľskej činnosti misionárov. Návštevy hlásťe vopred telefonicky.

Slovenské poľnohospodárske múzeum, Dlhá ul. 94, areál AX, 950 50 Nitra., tel. 037/65 72 573, 65 72 577.

Expozície: Najstaršie dejiny poľnohospodárstva na Slovensku do konca stredoveku.

Objekty skanzenu: *málotriedna katolícka škola, pekáreň, mliečnica, mlyny, pálenica, lisovne oleja, čistička osív, voštinársky záboj, včelíny, vinohradnícky dom, salaše a senníky.* Otvorené denne okrem po. od 9.00 do 17.00.

AGROKOMPLEX - Výstavníctvo, Výstavná 4, tel. č.: 037/ 65 22 989

20.-22.4. MLADÝ TVORCA - 14. výstava výrobkov žiakov stredných odborných učilíšť, stredných odborných škôl, združených stredných kôl a stredísk praktického vyučovania 20. 4 - 22. 4. 2006

20.4. - 23.4. ENVIRO - 11. medzinárodná výstava techniky a technológií ochrany a tvorby životného prostredia GARDENIA 10. medzinárodná predajná výstava pre záhradníctvo, záhradkárov, priateľov bonsajov a kvetov

DOM EXPO - Postav si svoj dom, STONEKOMPLEX - 2. medzinárodná výstava kameňa, kamenárstva, kamenárskych výrobkov, nástrojov, strojov a technológií.

KINÁ

ORBIS

1.-5.4. o 18.00 a 20.00, **Casanova** (*romantická komédia*) Benátky, 18. storočie. Známy miestny bonviván Giacomo Casanova (Heath Ledger) nemal najmenšie problémy získavať miestne ženy a zároveň unikáť pobúreným cirkevným a mestským hodnostárom a rozúreňným manželom. Jedného dňa však stretne krásnu Francescu. PREMIÉRA, MP-12, slov. titulky, USA, 2005, 108 min, vstupné: 79 Sk.

6.4. o 18.00 a 20.00, **Rafáci** (*komédia*) Keď Dany (Vojta Kotek) slúbil Filipovi (Jiří Mádl), že mu pomôže zbalit kočku, netušil, koľko prekážok sa im postavia do cesty. I napriek tomu, že sa postupne musia vyrovnáť s prítomnosťou Danyho rodičov, malého brata Honzika, prísneho inštruktora Bořka, objavenie dievčenského vodáckeho kurzu nakoniec ponúkne nepredpokladané možnosti, ako dosiahnuť ciele Filipovej túžby. PREMIÉRA, MP, ČR, 2005, 104 min, vstupné: 79 Sk.

7.-10.4. o 18.00 a 20.00, **Hej, kamoš, kto tu varí?** (*komédia*) Dean (J. Long) pred štyrmi rokmi absolvoval strednú školu a o svojej práci v reštaurácii ShenaniganZ nikdy nepochyboval. Keď však zistil, že jeho bývalý spolužiak Chett má lukratívnu kariéru elektroinžiniera, rozhodne sa urobiť vo svojom živote zmenu. PREMIÉRA, MP-15, české titulky, USA, 2005, 93 min, vstupné: 79 Sk.

11.-19.4. o 17.30 a 20.00, **Základný inštinkt 2** (*erotický triler*) Spisovateľka Catherine Tramellová (Sharon Stone) má opäť problémy so zákonom. Scotland Yard určil psychiatra, aby ju vyšetril. Napriek tomu, ako detektív Nick Curran pred ním, Glass je očarený Tramellovou a je vlákany do zvodnej nebezpečnej pasce. PREMIÉRA, MP-15, čes.tit., USA, 2005, 120 min, vstupné: 79 Sk, v pon.: 59 Sk.

20.-23.4. o 17.00 a 20.00, **Mnichov** (*triler*) Najtragickjší deň v olympijských dejinách, masaker izraelských športovcov v roku 1972 v Mnichove, ktorý mala na svedomí palestínska teroristická organizácia Čierny september. O udalostiach, ktoré nasledovali, toho v učebniciach dejepisu alebo dobovej tlačí veľa neznáte. Sériu nájomných vražd proti strojcom atentátu, ktoré naplánovala a vykonala izraelská tajná služba, v napínavom trileri majstrovsky zmapovala režisérka legenda *Steven Spielberg*. PREMIÉRA, MP-12, slov. tit., USA, 2005, 164 min, vstupné: 79 Sk.

24.-26.4. o 17.30 a 20.00, **Spojenec** (*triler*) Newyorský detektív Keith Miller (Denzel Washington) je typický drsný policajt, poznačený životnými skúsenosťami pozbiieranými na uliciach, ktorého kariérny vzostup komplikujú obvinenia z nezákonného konania a ktoré sa s ním vlečú od jeho posledného prípadu. Na programe dňa je ale nová akcia - v prepadnutej banke zadržávajú lupiči de-

siatky rukojevníkov. PREMIÉRA, MP-15, slov. tit., USA, 2006, 128 min, vstupné: 79 Sk.

27.4. o 16.15, 18.00 a 19.45; **28.-30.4.** o 14.30 a 16.15 (budeme premiat do 10.5.) **Doba ladová 2** (*animovaná komédia*) Vo filme *Doba ladová 2* sa vracajú naši hrdinovia z prostredia pod bodom mrazu: chlpatý mamut Manny, leňochod Sid, tiger Diego a prehistorická kryso/veveřička, večná smoliarka Kryserka. Naša trojica hrdinov stále drží spolu a užíva si výhod sveta, ktorý je v stave topenia. PREMIÉRA, MP, slov. dabing, USA, 2006, 92 min, vstupné: 89 Sk.

28.-30.4. o 18.00 a 20.00 (budeme premiat do 3.5.) **Univerzálna upratovačka** (*čierna komédia*) Walter Goddfellow (Rowan Atkinson), dobrácky farár z Little Wallop je natolko zaneprázdnený písaním dokonalých kázni, že si ani nevšimá flirtovanie svojej ženy Glorie (Kristin Scott Thomas) s jej inštruktormo golfu (Patrick Swayze). PREMIÉRA, MP-12, české titulky, Veľká Británia, 2005, 103 min, vstupné: 79 Sk.

LIPA

7.-10.4. o 17.30 a 19.30, **Rafáci**. PREMIÉRA, MP, ČR, 2005, 104 min; vstupné: 79 Sk.

13.-16.4. o 17.30 a 19.30, **Nikdy to nevzdávaj!** (*komédia*) Terri Fletcher (Hilary Duff) je dievča z malého mesta s jedinečným hlasom. Potom, čo osobná tragédia zmení jej život, Terri sa aj napriek prosbám jej otca rozhodne stráví leto na hudobnej akadémii v Los Angeles. Terri je najskôr ohromená a zarazená z nového prostredia, ale je pevne rozhodnutá nepremárniť jedinečnú príležitosť. Naviac, čoskoro spoznáva nových priateľov, výborného učiteľa a tiež prvú veľkú lásku. PREMIÉRA, MP-12, české titulky, USA, 2004, 100 min, vstupné: 69 Sk.

20.-23.4. o 17.30 a 19.30, **Žit po svojom** (*dráma*) *Žit po svojom* je príbeh rancherskej rodiny, ktorá bola rozdelená a teraz sa snaží zahojiť staré rany a odpustiť. Einar Gilkyson, skúsený rančer na odpočinku sa stále nevie spamätať zo smrti svojho jediného syna, ktorého stratil pred desiatimi rokmi. PREMIÉRA, MP-15, české titulky, USA, 2005, 105 min, vstupné: 69 Sk.

28.4.-2.5. o 17.00 a 19.30, **Skrotená hora** (*dráma*) Ennis Del Mar (Heath Ledger) a Jack Twist (Jake Gyllenhaal) sa zoznámia vo Wyomingu, kde pracujú ako kovboji v horách s názvom Brokeback Na konci leta ich práca končí a každý ide svojou cestou. Ennis zostáva vo Wyomingu, kde sa ožení s Almou, ktorá mu porodí dve dcéry. PREMIÉRA, MP-15, čes.titulky, USA, 2005, 134 min, vstupné: 79 Sk.

FILMOVÝ KLUB NITRA

3. 4. o 18.00 **RESTART**. Film o ľuďoch zdaniavo bezstarostných, no vo vnútri krehkých a osamelých.

PREMIÉRA, ČR - Finsko, 2005, 85 min., 40,- 80,- Sk.
3. 4. o 20.00 ŠTASTIE. Čitová dráma z priemyselného mestečka, kde trojica priateľov z jedného paneláku hľadá šťastie. PREMIÉRA, ČR - Nemecko, 2005, 102 min., 50,- 80,- Sk
4. 4. o 18.30 INDIÁN A SESTRICHA. Príbeh lásky medzi chlapcom, ktorý vo voľnom čase rád žije po vzore indiánov, a rómskej zdravotnej sestry. ČR, 2006, 100 min., 40,- 80,- Sk.
4. 4. o 20.30 MŔTVA NEVESTA. Láska hroby prenáša! Viktoriánsky bábkový horor režiséra T. Burtona. PREMIÉRA, V. Británia, 2005, 78 min., 40,- 80,- Sk.
5. 4. o 18.30 4 VECI. Štyria mladí tvorcovia a ich filmy o obyčajných veciach. PREMIÉRA, ČR, 2006, 75 min., 40,- 80,- Sk.
5. 4. o 20.00 ŠIALENÍ. Sadistické orgie, filozofické dišputy, chodiace bifteky a plejáda hereckých hviezd v ostatnom opuse o tom, že obývame blázninec menom Svet. PREMIÉRA, ČR - SR, 2005, 118 min., 50,- 80,- Sk.
10. 4. o 18.00 TAKING OFF. Prvý americký film Miloša Formana je trpkou komédiou o manželoch, ktorým z domu nečakane utečie 15-ročná dcéra. USA, 1971, 93 min., 50,- Sk.
10. 4. o 20.00 UTAJENÝ (Caché). Dráma stredostavovskej parížskej rodiny, ktorých pokojný život začne byť narušovaný tajomnými videokazetami a kresbami. Fran., 2005, 117 min., 50,- 80,- Sk.
11. 4. o 19.00 MNÍCHOV. Steven Spielberg a jeho rekonštrukcia dramatických udalostí, nasledujúcich po masakre na jedenástich izraelských športovcov počas mníchovskej olympiády 1972. PREMIÉRA, USA, 2005, 163 min., 60,- 80,- Sk.
19. 4. o 18.00 ŽIŤ PO SVOJOM. Melodramatický príbeh o rodinnom odpustení a hľadaní zmyslu života... PREMIÉRA, USA, 2005, 107 min., 50,- 80,- Sk.
19. 4. o 20.00 MICHAEL KOHLHAAS. Príbeh zo 16. storočia rozpráva spleť osud konského priekupníka Kohlhaasa, ktorému bohatý feudál ukradol kone. Nemecko, 1969, 97 min., VSTUP VOLNÝ pre zam. DAB a pre členov FK.
24. 4. o 18.00 RUŽOVÉ SNY. Poetické snívanie o živote. Komedialný príbeh lásky roztržitého poštára a mladej cigánky. ČSSR, 1976, 81 min., VSTUP VOLNÝ.
24. 4. o 20.00 HOTEL RWANDA. Obraz genocidy. Film získal cenu za najlepšiu hudbu v európskom filme. V. Británia, Južná Afrika, Tal., 2004, 122 min., 50,- 80,- Sk.
25. 4. o 17.30 2046. Melancholický album tragických vzťahov v Hongkongu 60. rokov. PREMIÉRA, Franc., Tal., Čína, Hongkong, 2004, 129 min., 50,- 80,- Sk.
25. 4. o 20.00 PYCHA A PREDSUĐOK. Britská komédia - klasický príbeh lásky a nenávisť. V. Británia, 2005, 125 min., 50,- 80,- Sk.
26. 4. o 18.00 MONTIHO ČARDÁŠ. Dramatické rozprávanie o živote rómskej dediny, o radoostiach a trápe-

niach jej obyvateľov. ČSSR, 1989, 85 min., VSTUP VOLNÝ.

26. 4. o 20.00 ČIERNA MAČKA, BIELY KOCÚR. Poetický folklór v drsnom rytme o svadbe a pohrebe, ktoré sa vlastne nikdy nekonali.. SRN-Fr.-Srbsko, 1988, 120 min., VSTUP VOLNÝ.

27. 4. o 18.00 ŽIVOT JE ČUDO. Milostný príbeh na pozadí osudov obyvateľov zapadnutej dedinky. Výlet do sveta, v ktorom sa južanský temperament mieša s východným zmyslom pre absurditu. (Chorv.-Franc., 2004, 154 min., VSTUP VOLNÝ.

Divadlo Andreja Bagara Nitra

Svätoplukovo námestie 4, 950 53 Nitra.

Tel.: 037/77 215 77, 77 215 83

1. 4. o 18.30 hod. (2:15) 2 + 2 = 5. Veľká sála. Voľné pokračovanie úspešnej komédie 1 + 1 = 3 o nepolepšiteľnom záletníkovi a jeho starostiach s rozrastajúcou sa rodinou.

3. 4. 18.30 hod. (2:15) 2 + 2 = 5 Veľká sála.

4. 4. o 12.00 hod. (1:30) PETER PAN. Veľká sála. Rozprávkový príbeh fantázie. Výlet do sveta fantázie, v ktorej nechýba ani množstvo tajomstiev, zábavy a prekvapení. 50x

4. 4. o 18.30 hod. (1:30) TVAR VEČÍ. Štúdio. Komedialný príbeh o tom, čoho je schopná jedna žena ... a čo je pre ňu schopný vydržať jeden chlap. Slovenská inscenácia hry Neil LaBute - hra o oboch významoch slova „pretvarovať“.

5. 4. o 10.00 hod. (3:10) AJ KONE SA STRIELAJÚ. Veľká sála. Všetko, čo ste chceli vedieť o reality show. Vtipná inscenácia na hranici pravdy a ilúzie. 25 x.

6. 4. o 10.00, 18.30 hod (3:30) Adam Šangala. Veľká sála. Pôvodný slovenský muzikál na námety románu J. N. Jégého v režii Jozefa Bednárika. Veľkolepý zážitok o putovaní jedného Slováka.

7. 4. o 18.30 hod. (3:30) KABARET. Veľká sála. Najslávnejší svetový muzikál všetkých čias, ktorý hovorí o láske, naivite, nezlomnej túžbe mladého človeka prežiť svoj život šťastne.

7. 4. o 18.30 hod. (1:20) norway.today. Štúdio. Romeo a Júlia 21. storočia. Spoznali sa na internete a chcú skončiť so životom. 20x.

8. 4. o 18.30 hod. (2:15) 2 + 2 = 5 Veľká sála. 40x.

8. 4. o 18.30 hod. VEREJNÝ NEPRIATEL. Štúdio. Príbeh občana Michaela Kohlhaasa a jeho boj za spravodlivosť.

9. 4. o 17.00 hod. (2:30) KUBO Veľká sála. Divadelný spolok J.M. Hurbana, Hlboké. Výťažok z predstavenia bude venovaný na konto LIGE BOJA PROTI RAKOVINE.

10. 4. o 18.30 hod. (1:30) TVAR VEČÍ. Štúdio.

11. 4. o 18.30 hod. (1:30) I. AKO INA. Štúdio. Hra o ži-

votnom pocite dnešných tridsiatnikov. Životný štýl doby a v ňom plávajúca päťica priateľov rekonštruuje príbeh jedného konca. 15 x

12.4. o 18.30 hod. (2:40) **TESTOSTERÓN.** Stúdio. Komédia o tom, čo si muži myslia o ženách. Výlučne pánska spoločnosť na jednej svadobnej oslave, z ktorej zmizla nevesta. Reči, ktoré sú ženám odopreté.

20. 4. o 18.30 hod. (2:20) **OBRAZKARI.** Stúdio. Hra o švédskej spisovateľke Selme Lagerlöfovej, ale aj o tajomstve filmovej a literárnej tvorby.

21.4. o 18.30 hod. **ŠOUMENI.** Veľká sála. Predpremiéra. ďalšia výlučne pánska divadelná jazda. Tentoraz na tému: keď dvaja robia to isté, nemusia to byť to isté. Ak dvaja ľudia chcú zabaviť publikum, nemusia to dopadnúť rovnako.

22.4. o 18.30 hod. **ŠOUMENI.** Veľká sála. Premiéra.

24.4. o 18.30 hod. **ŠOUMENI.** Veľká sála.

25.4. o 10.00 hod. **ŠOUMENI.** Veľká sála.

26.4. o 18.30 hod. **ŠOUMENI.** Veľká sála.

27. 4. o 18.30 hod. **ŠOUMENI.** Veľká sála.

27.4. o 19.00 hod. **OBRAZKARI.** DAB na festivale Slovenské divadlo v Prahe - Divadlo Bez zábradlí Praha. 15 x.

28.4. o 18.30 hod. **ŠOUMENI.** Veľká sála.

29.4. o 15.00 hod. **ŠOUMENI.** Veľká sála.

30.4. o 10.00 hod. (2:20) **VEREJNÝ NEPRIATEL.** Festival Divadelná Flóra Olomouc

30.4. o 18.30 hod. (1:15) **NA VAŠE HROBY.** Veľká sála Slovenské Divadlo Tanca. Netradičné a šokujúce tanečné divadlo v réžii JANA ĐUROVČIKA.

Staré divadlo

Ul. 7. pešieho pluku, č. tel.: 037/ 65 25 003, 65 22 586

2.4. o 15.00 **O MEŠCI S DVOMA GROŠIKMI.** Státne bábkové divadlo Bratislava

2.4. o 16.00 **SENATORS TEA.** Dom kultúry Veľké Zálužie

4.-7. 4. o 9.30 **HAVRAN Z KAMENA.** Klub Tatra.

7.4. o 19.00 **SENATORS TEA.** Veľká sála.

9.4. o 15.00 **HAVRAN Z KAMENA.** Klub Tatra.

11.-12. 4. o 9.30 **HOBIT.** Klub Tatra.

12.4. o 19.00 **MAFIÁNSKE HISTORKY alebo CSABARET.** Veľká sála.

19.-21. 4. o 9.30 **SENATORS TEA.** Veľká sála.

23.4. o 15.00 **HOBIT.** Klub Tatra.

25.-28. 4. o 9.30 **ZVONČEK A BAMBULKA.** Veľká sála.

30.4. o 9.30 **ZVONČEK A BAMBULKA.** Veľká sála.

30.4. **ÚSMEV AKO DAR.** Veľká sála.

NITRIANSKA HUDOBNÁ JAR 2006

31.3.- 5.5. o 18.00 Synagóga, **Konfrontácie. Multimedialný festival súčasného umenia**

Koncerty: 31.3., 7.4., 21.4., 28.4., 5.5. Výstava: 31.3.- 28. 4. Stretnutie - Rendezvous (prezentácia výtvarných diel slovenských výtvarníkov troch generácií V. Kováč, L. Čierny, M. Halasz). *Vstupné: 40,- Sk*

3. - 6. 4. o 18.00 Synagóga, **Nitrianska hudobná jar ZUŠ J. Rosinského**, festival mladých interpretov s medzinárodnou účasťou

3.4. o 18.00 **Slávnostné otvorenie festivalu.** Účinkujú: Žiaci a pedagógovia ZUŠ J. Rosinského

4.4. o 18.00 **Detský spevácky zbor Slov. rozhlasu**, diriguje: Adrián Kokoš, **Detský spevácky zbor Dúha zo ZUŠ J. Rosinského**, dirigentka: Mgr. Mária Mišunová.

5.5. o 18.00 **Koncert žiakov a pedagógov Združenia štátnych umeleckých škôl v Zakopanem**, Poľsko.

6.5. o 18.00 **Akordeónový orchester TOCCATA zo Sobraniec.** Vstup voľný.

23.4. o 19.00 Piaristický kostol sv. Ladislava, **Organový recitál** venovaný pamiatke prof. I. Sokola, organ: V. Kopec, *vstup voľný.*

9. 5. o 18.00 Synagóga. **Beethovenove sonáty.** Klavír: Jenő Jandó, Maďarsko, *vstupné: 40,- Sk.*

19. 5. o 18.00 Synagóga. **Suchoňovo kvinteto a Matej Arendarik**, laureát Pražskej jari 2004, *vstupné 50,- Sk.*

2.6. o 18.00 Synagóga. **Mozart v hudbe a v listoch**, Klavírny koncert. Klavír: Elena Letňanová, interpretácia Mozartových listov: J. Gervay, *vstupné 50,- Sk.*

4.6.- 4.7. o 19.00 piaristický Kostol sv. Ladislava, **XVI. Medzinárodný festival sakrálnej hudby Musica sacra** Koncerty: **4.6., 8.6., 11.6., 18.6., 22.6., 25.6., 29.6., 2.7. 4.7.**

23.6. Kreatívny svet W.A. Mozarta, muzikologický seminár, Katedra hudby PF UKF v Nitre, výstava starých hudobných nástrojov: **16.6. - 30.6.** Synagóga, *vstup voľný*
Predpredaj vstupeniek: NISY

CVČ Domino

9. 4. Sviatky jari - ľudové zvyky, vynášanie Moreny, rozlúčka so zimou, sprievod mestom a vystúpenia folklórnych súborov v sále CVČ DOMINO

20. 4. Rastliny a zvieratá našich lesov 8.00 - 12.00 hod. - prírodovedná súťaž II. okr. kolo žiakov 4. ročníkov ZŠ

21. 4. Rastliny a zvieratá našich lesov 8.00 - 12.00 hod. - prírodovedná súťaž II. okr. kolo žiakov 5. ročníkov ZŠ

24. 4. Slávik Slovenska I. obvod 9.00 - 13.00 hod.

26. 4. Slávik Slovenska II. obvod 9.00 - 13.00 hod.

28. 4. Slávik Slovenska - okresné kolo 9.00 - 13.00 hod.

Pastoračné centrum sv. Rodiny

Cirkevné centrum voľného času, Hviezdoslavova 7, 037/ 77 31 946.

Krajské osvetové stredisko Nitra

Fatranská 3, 949 01 Nitra 037 653 15 45, 733 59 88
VÝSTAVY

7. - 28. 4. VÝTVARNÉ SPEKTRUM 2006 krajská postu-

pová súťaž neprofesionálnej výtvarnej tvorby spojená s výstavou, vernisáž 7. 4. o 17.00

10. - 14. 4. ORIGAMI výstava výrobkov origami Spoločnosti japonskej kultúry v Nitre.
9.00 - 16.00 v prac. dni okrem ut.

PODUJATIA

5. 4. o 14.00 VÝROBA VEKONOCNÝCH ŠIBÁKOV dielňa ľudových remesiel pre žiakov základných škôl

19. 4. o 16.00 KURZ GRAFOLÓGIE získate základné informácie o grafológii, oboznámite sa s metódami a zásadami grafologického rozboru, prednášky každú sobotu od 22. 4. do 13.5.2006, trvanie: 30 vyuč. hodín.

Hviezdoslavov Kubín 2006 - obvodné kolá súťaže v umeleckom prednese poézie a prózy detí a detských recitačných kolektívov

20., 21., 24. 4. obvod Nitra, miesto: KOS Nitra

26. 4. obvod Vráble, ZŠ sídlisko Lúky, Vráble

26. 4. obvod Levice, Dom MS Levice

27. 4. obvod Zlaté Moravce, ZŠ na Mojmirovej ul., Zlaté Moravce

20. 4. o 17.00 O SVETLE CHRÁMOV A KATEDRÁL prednáška pre verejnosť o hľadani strateného Slova od egyptských chrámov po gotické katedrály - z cyklu venovaného sakrálnej architektúre a posvätnéj geometrii. Lektor: Ing. Norbert Synčák

26. 4. o 14.00 OZDOBY ZO SLANÉHO CESTA dielňa ľudových remesiel pre žiakov základných škôl - vykrajovanie, modelovanie ozdôb zo slaného cesta

28. 4. o 14.00 MAJME NA SEBA ČAS stretnutie členov Zväzu zdravotne postihnutých - časť Chrenová

29. 4. o 9.30 DETSKÝ FESTIVAL ĽUDOVEJ HUDBY krajská súťažná prehliadka detských ľudových hudieb, speváckych skupín, sólistov spevákov a inštrumentalistov

KLUBY

5. 4. o 16.30 CENTRUM ZDRAVIA Téma: Korekcia stresu, strachu, bolesti a dislexii pomocou metódy One brain-jednotný mozog, lektor: Mgr. Olga Zálesňáková

6. a 20. 4. o 17.00 FOTOKLUB Prav. stretnutie nefrof. fotografov, hodnotenie fotografií celoslovenskej súťaže Petzvalov mapový okruh

12. a 26. 4. o 17.00 KLUB grafológie stretnutie členov klubu grafológie. Analýza rukopisu a zostavovanie povahopisu

19. 4. o 16.30 CENTRUM ZDRAVIA Téma: Poskytnutie prvej pomoci, Lektor: PhDr. Emília Gregušová

Kaž. ut. o 8.30, 16.00 a 17.30 KLUB JOGY skupinové cvičenia zamerané na posilňovanie svalov a kĺbov, odbúravanie stresu a nácvik správneho dýchania, sú určené pre vekové kategórie mládeže, dospelí a seniori - začiatočníci a pokročilí

kaž. ut. o 10.30 RELAXAČNÉ CVIČENIA pod vedením cvičiteľky si osvojíte techniku cvičenia s prihliadnutím na druh a rozsah zdravotného postihnu-

tia a dozviete sa o nových spôsoboch pomoci a riešenia problémov

kaž. ut. o 17.30 ŠACHOVÝ KLUB klub pre všetky vekové kategórie

kaž. str. o 16.00 KLUB JOGY skupinové cvičenia s prvkami jogy pre osoby so zdravotnými problémami (cukrovka a pod.)

ORGANIZUJEME REKVALIFIKAČNÉ KURZY:

sprievodca cestovného ruchu * OPERÁTOR SKLADOV * kuchár * čašník * OPATROVATELSTVO * KUCHÁR-ČAŠNÍK * PREDAVAČ. Úspešní absolventi dostanú Osvedčenie o získanom vzdelaní s celoštátnou platnosťou na základe kreditu vydaného našej inštitúcií Ministerstvom školstva Slovenskej republiky.

PRIPRAVUJEME

AMFO 2006 - uzávierka 10.4.2006 krajská súťaž amatérskej fotografie spojená s výstavou fotografií

Literárny klub J. Jesenského

25. 4. o 17.00 h. Stretnutie s archeológom Alexandrom Ruttkayom. Kaviareň DAB.

Materské centrum Klokanček

Centrum voľného času Na Hörke (sídlisko Klokočina).

Po: 10.-11.00 Aerobik a fit lopty, 11.00 - 13.00 Nájdi si prácu, 11.00 - 11.45 Brušné tance (začiatočníci), 17.00 - 18.00 Taliančina pre začiatočníkov.

Uto: 9.30 - 10.30 Nemčina, 10.00 - 10.30 Cvičenie s gymnast.loptami pre deti do 2 rokov, 10.30-11.00 pre deti od 2 do 4 rokov.

Str: 9.00 - 10.00 Angličtina (začiatočníci), 10.00 - 11.00 mierne pokročilí, 11.00 - 12.00 pokročilí, 17.30-18.30 Aerobik.

Štv: 10.00 - 11.00 Divadelko pre najmenších (malé jav. formy a detské piesne s gitarou), 15.30 - 16.15 Gitarová škola pre deti nad 10 rokov, 16.15 - 18.30 Gitarová škola pre mamičky.

Pi: 9.30 - 10.30 Kondičné cvičenia s fit loptami, 10.30 - 11.30 Výtvarné kúzenie.

Nitrianska hviezdáreň

4. 4. od 9.00 Čo vieš o hviezdach? - okresné kolo (kvízová súťaž pre žiakov a študentov ZŠ, SŠ a gymnázií)

6. 4. o 17.00 Zasadnutie Astronomickej rady o 18.00 Astronomická porada

6. 4. od 19.30 Večerné pozorovanie oblohy pre verejnosť

27. 4. od 10.00 Čo vieš o hviezdach? - krajské kolo (kvízová súťaž pre žiakov a študentov ZŠ, SŠ a gymnázií)

- **Každý útorok a štvrtok** o 9.00, 10.30, 13.00 h Exkurzie do astronomickej pozorovateľne pre skupiny zo škôl. Návštevy treba vopred dohodnúť na č.t. : 037/653 74 49 (aj odkazovач)

Oznam pre darcov krvi

Pracovisko Národnej transfúznej služby SR v Nitre oznamuje odberové hodiny počas pracovných dní:

po, str, štv, pi 6.30 - 12.00, ut 6.30 - 17.00
Darovať krv môžu zdraví ľudia vo veku od 18 do 65 rokov, ktorí majú aspoň 50 kg. Súčasne ich upozorňujeme, že na odber nemusia prísť hladní, stačí sa len vyvarovať mastným jedlám a alkoholu. Treba piť veľa tekutín (čaje, minerálku, ovocné šťavy).

Mesto Nitra podľa cenového výmeru 1/2005 v zmysle § 20, ods. 5 zákona c. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov určilo na linkách mestskej autobusovej dopravy cenu cestovného za jednotlivú cestu pre držiteľov najmenej ZLATEJ JANSKEHO PLAKETY na 2 Sk. Platí to pre lístok zakúpený u vodiča aj pre EZCK. Pre poskytnutie zľavy si treba zakúpiť „kmeňovú kartu“ v predajniach SAD. Ďakujeme.

Dom Matice slovenskej

Dolnočermánska ul. č. 737, č. tel., fax.: 037/656 62 28
MATIČNÉ AKTIVITY V NITRIANSKEJ OBLASTI, aktualizovaná výstava fotografií z matičnej činnosti v regióne v DMS počas prac. dní od 9.00 - 15.00 h
9.00 - 15.00 **ĽADOVÝ HOKEJ - OLYMPIJSKE HRY NA SLOVENSKÝCH POŠTOVÝCH ZNÁMOK** - Filatelistická výstava zo zbierok filatelistov pri DMS v DMS počas pracovných dní.

KNIŽNICE V NITRE

Krajská knižnica Karola Kmeťka

Fraňa Mojtu 18, tel. 741 91 62; po. - pia.: 8.00 - 18.00 h.
Klokočina - Jurkov ul., tel. 6519861; po. - pia.: 8.30 - 18.00 h.
Bibliograficko-informačné oddelenie, Samova 1, tel. 651 98 87; po. - pia.: 8.30 - 15.30 h.

Okrem odbornej a krásnej literatúry pre dospelých a deti knižnica ponúka špeciálne dokumenty (gramoplatne, mg kazety, videokazety, CD platne, CD ROM a patentové spisy), vyše 500 titulov periodík, zvukové knihy pre nevidiacich a slabozrakých a na Samovej ul. regionálnu literatúru. V ponuke knižnice sú i výchovno-vzdelávacie podujatia pripravujúce čitateľa na prácu s knihou. Organizujú ich pracovníčky knižnice na Ul. Fraňa Mojtu 18 i v pobočke na Klokočine. Mesiac **april** sa aj v knižnici nesie v znamení Mesiaca lesov. K tejto tematike bude pripravených niekoľko podujatí, napr. výstava fotografických materiálov z odboru životného prostredia Krajského úradu v Nitre na tému Ekológia trávnatých porastov a Základné kamene ekologickej stability. Výstavy budú pre vopred nahlásené triedy zo základných a stredných škôl doplnené odborným výkladom

3.4. o 8.00 VELKONOČNÝ VÝCHOVNÝ KONCERT ZUŠ v Nitre v DMS

4.4. - 6.4. FAŠIANGY, TURÍCE, VEĽKÁ NOC PRÍDE, výstava výtvarných prác z MŠ spojená so živým programom a zvykoslovím v predstaveniach detí z MŠ

15.4. o 18.00 TANEČNÁ ZABAVA PRE OSAMELYCH DOCHODCOV v DMS

Pravidelné podujatia:

- uto. a štv. - stretnutia Senior klubu o 14.00 h
- každý párnny utorok - stretnutia Klubu filatelistov pri DMS od 15.00 h do 17.00 h
- každ. prvý ut. - Vo svetle poznania - cyklus prednášok o zákonitostiach života s J. Sitárom - Pribinom o 17.00 h
- každ. druhý ut. - zasad. Výboru MO MS v Nitre o 16.30 h
- každ. štv. - šach. klub o 16.30 h, stretnutie OZ ARCHA o 17.00 h
- každ. nep. ne. - stretnutie OZ ARCHA o 15.00 h

Šport

30.4. o 10.00 Ultramaratón, 6-hodinový beh Nitra 2006 s medzinárodnou európskou účasťou bežcov z troch krajín, 6. ročník, v Mestskom parku na Sihoti. Ďalšie info na, mobil: 0905 253 923.

1.4. o 10.00 Bežecká liga - Nitra 2006. Periodicky opakovaná súťaž v behu na 1 a 2 míle pre kategórie od 11 rokov a beh na 400 metrov pre deti od 10 rokov (povrch: asfalt). V Mestskom parku na Sihoti.

14.-23.4. VI. PRIBINA CUP 2006. Súťaž v športovom letaní na vetroňoch s medzinárodnou účasťou. Letisko Nitra - Janikovce.

dom lektora. Pre mladších žiakov na tému Deň Zeme i Veľká noc knižnica pripraví tvorivé dielne spojené s výstavkou prác. Žiakom 1. stupňa je určené aj počúvanie symfonickej rozprávky Sergeja Prokofieva Peter a vlk spojené s kvízom. Cieľom tohto typu podujatí je hravým spôsobom vytvárať u detí vzťah k vážnej hudbe. Podujatia sú určené pre organizované návštevy zo škôl všetkých stupňov a druhov. V prípade záujmu sa treba informovať osobne alebo telefonicky.

Knižnica AGROINŠTITÚT NITRA

Akademická ulica 4. tel. č.037/ 653 4851-2, kl. 211
Výpožičné dni: po - pi: 9.00 - 15.00 h - špecializovaná knižnica v oblasti ekonomiky, manažmentu a psychológie, prístupná pre verejnosť

Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU

Štúrova 51 (na kruhovom objazde pri hypermarkete)
Verejná vedecká knižnica špecializovaná na poľnohospodárstvo a príbuzné oblasti. Čitatelia majú k dispozícii elektronický katalóg, elektronické plnotextové dokumenty, internet a široký okruh informačných služieb.
Otváracie hodiny: po. - štv.: 8.00 - 18.00 h, pia: 8.00 - 17.00 h, tel. 6517 743, e-mail: slpk@uniag.sk.

NISYS

Mestské informačné stredisko, Štefánikova 1, Nitra
INFOTEL.: 0042137/161 86, č. tel. 037/741 09 06, fax:
741 09 07, e-mail: info@nitra.sk, www.nitra.sk.
poskytuje:

- informácie o podnikoch a firmách v meste Nitra, o kultúrnych podujatiach, o športe a relaxe, o službách všetkého druhu, o pamätihodnostiach a zaujímavostiach,
- zabezpečuje predaj máp, predaj publikácií o Nitre a Slovensku, predaj kultúrno-spoločenského mesačníka NITRA, predaj spomienkových a darčkových predmetov, predaj pohľadníc...
- vykonáva ubytovací servis, faxové a kopirovacie služby, vylepovanie plagátov

BOHOSLUŽBY V NITRE

Rímskokatolícke bohoslužby:

Katedrálny chrám - bazilika sv. Emeráma, Nitriansky hrad: po. - so. 7.30; ne. - 7.00, 9.00 h

Kostol sv. Ladislava - piaristi: po. - so. 7.00, 12.15pp a 18.00; ne. 7.00, 8.30, 10.00, 11.15-detom, 18.00 h

Kostol Navštívenia Panny Márie na Farskej ulici, Kláštor: po. - so. 6.00, 7.00, 16.15; ne. 6.00, 7.30, 9.00, 10.30 detská a 16.15 h

Kostol sv. Petra a Pavla, františkáni: po - so. 6.30, 18.30 h; ne. 7.00, 8.30, 10.00, 11.15 v maďarskej reči, 18.30

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Kalvária: po - so. 6.30 h a 18.00; ne. 7.00, 9.00, 10.30 d

Kaplnka v nemocnici: po. - pia. o 15.30 h; ne o 10.30

Kostol sv. Gorazda, Klokočina: po. - pia. 6.30 h a 18.00 h ne. 6.30, 8.00, 9.30, 11.15 a 18.00 h

Kostol sv. Martina, Chrenová: po. - so. 6.30, 17.30; ne. 6.30, 8.00, 9.30 detská, 11.00 a 17.30 h

Kostol sv. Urbana, Čermán: po. - pi. 18.00; ne 8.00 a 10.00 h

Kostol sv. Františka Xaverského, Dražovce: št - so: 7.00; denne o 17.00; ne. 8.00 a 11.00 h

Kostol Janíkovce: ne 7.30, 11.00, po-pi. 18.00

Kostol - Nar. Panny, Márie Horné Krškany: pi. 17.00; ne 9.00 h

Kostol sv. Ondreja, Dolné Krškany: po-ut 17.30, str 7.00, štv 17.30, pi 18.00, so 7.00, ne 7.30, 10.30 h

Kostol Všetkých svätých, Kynek: ut. št. 18.00; ne. 9.15 h

Kostol sv. Cyrila a Metoda, Mlynáre: po., str., pi. o 18.00; ne. 8.00, 10.30 h

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Párovské Háje: ne 11.00 h, str. 18.00 h, v každý prvý pia. v mesiaci 19.00 h

Kaplnka sv. Vincenta, Šindolka (Marianum): po. - so. 6.25; ne. 9.00 h

Mestský kúpeľ

PLAVÁREŇ Mestského kúpeľa, Kúpeľná 4, č. t.037/651 74 81, 741 30 75.

MESTSKÝ KÚPEĽ - Ut.: 7.30 - 12.00 h, 16.00 - 20.30 h
St. - pia.: 6.30 - 20.30 h, So. a ne.: 11.00 - 19.30 h
Posledný vstup vždy hodinu pred zatvorením

SAUNA - VIRIVKA: muži v ut. a vo št. od 11.00 do 20.00 h a v sobotu od 11.00 do 15.00 h, ženy v stredu a v pia. od 11.00 do 20.00 h a v sobotu od 15.00 do 19.00 h.

OPALOVACIE ŠTÚDIO AKCENT - Kúpeľná 4,č. t.:037/ 651 76 04, otv. denne od 10.00 do 19.30 h - spojené s výstavou výtvarných prác v Malej galérii.

Informačné centrum mladých

CVČ Na Hörke, tel.: 037/6504 018, www.icm.sk
Po. 13 - 17 h, ut., pia 10 - 14 h, st.-št. 13 - 17 h.

Kostol sv. Imricha, Štítáre: st. 19.30 h, ne. 9.00 h alebo 10.30 h podľa vyhlásenia

Kostol sv. Urbana, Zobor: s.p. 16.30; ne. 8.00, 11.15 h
Kaplnka sv. Svorada, LÚ Zobor: str. 15.45; ne 11.00 h

Starokatolícka cirkev na Slovensku

V nedeľu a v prikázané sviatky o 9.00 h v **kaplnke sv. Gorazda na Chrenovskej č. 15.**

Gréckokatolícke bohoslužby:

Párovce - Kostol sv. Štefana, - iba v nedeľu o 10.00 h.

Cirkev adventistov siedmeho dňa

Bohoslužby v každú sobotu o 9.45 h v modlitebni za **kostolom na Ulici Fraňa Mojtu č. 10.** www.casd.sk

Cirkev bratská

V nedeľu o 17.00 h v **Kostole Ducha Svätého na Ul. A. Sládkoviča.**

Evanjelické bohoslužby

Ul. Andreja Sládkoviča č. 12 - **Evanjelický kostol Ducha Svätého**: V nedeľu o 10.00 h s detskými službami Božími a vo št. o 18.00 h. V ut. o 19.00 h - biblická hodina pre staršiu mládež, v pia. o 17.00 h pre dorast.

Reformovaná kresťanská cirkev

V nedeľu o 8.30 h v modlitebni za starým kalvínskym kostolom na Ulici Fraňa Mojtu.

Kresťanský zbor

Podzámska ul. 17, Nitra, uto. 18.30, ne. 9.30, 16.00

Jubilanti v roku 2006

V mesiaci APRÍL 2006 si významné životné jubileum pripomínajú títo občania mesta

75 rokov: Ján Barta, Ing. Štefan Baumann, Ján Behinský, Mária Belková, Alžbeta Bezáková, Alžbeta Bosorádová, Mária Čábelková, Anna Dvorská, Emília Gerhátovej, Helena Havlíková, Irena Holečková, Rozália Holečková, Mária Hrabecová, Helena Hradecká, Xénia Kováčiková, Helena Kubjatková, Imrich Matula, Terézia Miklášová, doc. Ing. Eduard Pisár, Elena Scheibenreifová, Olga Sidorová, doc. Ing. František Srnka, CSc., Božena Starovičová, Juliana Šimanská, Emília Škodová, Olga Špačeková, MUDr. Jozef Štepánek, Mária Tóthová, PhDr. Ján Vajda, CSc., Zita Viršíková, Anastázia Zvalová, Jozef Žember.
80 rokov: Mária Adamkovičová, Miloslav Blaho, Jozef Haver, MVDr. Rudolf Hečko, Jozef Ivančík, Ludmila Jakubičková, Mária Klenková, Vojtech Kniebugl, Mária Koptáková, Michal Labuda, Karolína Longhinová, Helena Martinová, Jozef Mládek, Alžbeta Ondrišková, Mária Pajerová, Ing. Ondrej Pelech, Helena Šebestová, Rozália Šukolová, Katarína Teplanská, MVDr. Augustín Valentovič, Mária Vančová, Helena Vargová, Ing. Štefan Vizy, Mgr. Koloman Zúrik.
85 rokov: Jozef Buček, Mária Dolinská, Júlia Dudíková, Anna Gajdošová, Adela Hincová, Viera Hudcová, Emília Chobotová, Emília Jamrichová, Milada Labudová, Júlia Lukačková, Ladislav Machovič, Júlia

Okenková, Sidónia Papšová, Júlia Petreková,
86 rokov: Gejza Bahelka, Július Bajzík, Mária Čeryová, Rozália Danková, Jozefína Dingová, Eugen Ďuračka, Pavlína Letková, MUDr. Ján Točík, Margita Uharečková, Jozefína Vilinová, Helena Voltemarová,
87 rokov: Mária Bíliková, Júlia Billiková, Štefánia Fusková, Júlia Gregušová, Michal Koribanič, Ján Mihalík, Ing. Florián Svetlanský, Alžbeta Titková,
88 rokov: Jolana Bitterová, Jozef Blažek, Jozef Levický, František Štefanka, Ing. Pavel Vázan, JUDr. Gejza Višňovský,
89 rokov: Karol Fraňo, Alžbeta Kaplanová, Alžbeta Olachová, Veronika Szabová, Rozália Tóthová, Magdaléna Všetěčková,
90 rokov: Rudolf Ďuriš, Mária Križanová, Anna Palacková, Karol Trup, Paulína Zeleňáková,
91 rokov: Katarína Čergeťová, Rudolf Manduch, František Martiška, Michal Šimko, Ludmila Vyoralová,
92 rokov: František Bakács, Anna Bumbalová, Ján Felber,
93 rokov: Jolana Kotorová, Anna Mešková, František Ohlás, Hedviga Scheerová, Gizela Schusterová,
94 rokov: Helena Hlobenová, Jozefína Šabíková, Mária Šúrová,
95 rokov: Alžbeta Gyarmathyová,
96 rokov: Anna Ligačová.

Odišli spomedzi nás

Vo februári 2006 nás opustili títo občania mesta Nitra:

Silvia Abbásová, 36-ročná, Bellova 4
Mária Adameková, 67-ročná, Vašinova 18
Božena Arkenbergová, 60-ročná, L. Okán. 14
Katarína Babiaková, 83-ročná, Železníč.52
PhDr. Milan Batel, 56-ročný, J. Kráľa 7
MVDr. Zoltán Bence, 84-ročný, F. Mojta 47
Irena Bihariová, 74-ročná, Borová 2
Viliam Bosorád, 58-ročný, Novomeského 11
Karol Budinský, 52-ročný, Jurkovičova 28

Štefan Buňa, 87-ročný, Fándlyho 11
Josef Crha, 49-ročný, Trieda A. Hlinku 51
Luboš Csinger, 20-ročný, Škultétyho 32
Dušan Čanaky, 53-ročný, Hviezdna 4
Jozef Čibik, 62-ročný, Podhájska 17
Zoltán Dirnbach, 74-ročný, Hlboká 47
Ernest Drotoš, 74-ročný, L. Okánika 2
Filoména Ferková, 59-ročná, Novozám, 95
Kvetuša Fričová, 80-ročná, Kmetkova 19
Terézia Guldánová, 72-ročná, Ružová 27
Ing. Miroslav Heger, 81-ročný, Na Hôrke 35
Michal Hinc, 84-ročný, Nábr.mládeže 61
Vladimír Horčíčák, 52-ročný, Mariánska 12
František Chmel, 80-ročný, Hornozoborská 35
Elena Jamrichová, 64-ročná, Dolnočerm. 62
Margita Jančovičová, 79-ročná, Alexyho 18

Irena Jókalová, 78-ročná, Sitnianska 4
Rozália Klučarová, 66-ročná, Misionárska 7
Šarlota Komárová, 94-ročná, Lúčna 1
Olga Korcová, 85-ročná, Kláštorská 45
Mária Kovačiková, 71-ročná, Považská 14
Terézia Kováčová, 82-ročná, Dr. J. Budaya 2
Alexej Krajčovič, 78-ročný Dolnočerm. 62
Martin Krajčovič, 58-ročný, Biovetská 36
Ing. Jozef Krištofič, 82-ročný, Svätourban. 7
Rudolf Krištofík, 56-ročný, Ďumbierska 3
Jozefína Kupková, 83-ročná, Kollárová 2
Rudolf Madleňák, 51-ročný, Novomeského 2
Ludovít Mafo, 90-ročný, Schurmannova 3
Pavol Matúška, 84-ročný, Bizetova 6
Jozef Mecner, 78-ročný, Považská 14
Jozef Merka, 60-ročný, Janka Kráľa 57
Anna Mrváňová, 68-ročná, Dolnočerm. 71
Anton Nitranský, 55-ročný, Jána Zelenáka 46
Mária Orthová, 91-ročná, Čajkovského 1
Petronela Pupíková, 83-ročná, Hydinárska 62
Alžbeta Rajnohová, 82-ročná, Novomeského 49

Stanislav Richtárech, 77-ročný, Dolnohorská 33
Helena Schnierer, 99-ročná, 8.mája 1
Lukáč Sivok, 87-ročný, Železničarska 52
Elena Sokolová, 87-ročná, Radová 39
MUDr. Ladislav Svorad, 63-ročný, Maginova 9
František Szakáll, 69-ročný, L. Okánika 4
Margita Šandříková, 84-ročná, Štefánik. tr.16
Adela Ševčíková, 74-ročná, Brezová 11
Alžbeta Šinská, 77-ročná, Novomeského 4
Margita Šišková, 89-ročná, Remeselnícka 3
Mária Šodelová, 86-ročná, Dlhá 62
Pavol Tóth, 59-ročný, Štúrova 44
Ján Vágai, 70-ročný, Lúčna 1
Jozef Vavrovič, 89-ročný, Ružová 24
Jozef Vereš, 72-ročný, Poniklecová 3
Zuzana Verešová, 72-ročná, Dolnočerm. 62
Emanuel Walner, 91-ročný, Dolnočerm. 62
Jozefína Zrubcová, 79-ročná, Sláv. chodníky 7
Michal Zrubec, 69-ročný, Nová osada 23
Gabriela Žáková, 77-ročná, Novomeského 9
Emília Žitňanská, 83-ročná, Čajkovského 38

POVEDALI SI „ÁNO“

V Nitre sa vo februári 2006 pre spoločnú cestu životom rozhodli tieto páry:

28. januára: Henrich Šebök a Mgr. Petra Gláznerová, obaja z Nitry, **4. februára:** Dušan Malý a Alena Fintorová, obaja z Nitry, **10. februára:** Dávid Beláň a Aneta Markovičová, obaja z Nitry, **11.februára:** Samuel Antoša a Mgr. Lucia Turanová , obaja z Nitry, Mgr. Peter Krajčovič a Adriana Kyslerová, obaja z Nitry, Juraj Lenčes a Lubica Szabová, obaja z Nitry, Ing. Jaroslav Hladký a Daniela Libayová, obaja z Nitry, Jozef Kugler a Andrea Frtalová, obaja z Nitry, Pavol Jamrich a Andrea Bojdová, obaja z Nitry. **18. februára:** Michal Belik z Nitry a Vladimíra Hromádková zo Zbehov, Ladislav Trenka z Radvane nad Dunajom a Lucia Nováková z Vranova nad Topľou, Miroslav Šoš a Monika Vargová, obaja z Nitry, **25.februára:**

Martin Hladký a Alice Galvánková, obaja z Nitry, Josef Radovnický z Beladic a Slavka Járeková z Nitry, Erik Jedlička z Nitry a Jana Mesárošová z Cabaja - Čápora, Tomáš Crha a Lucia Onderovičová, obaja z Nitry, Jozef Prešínský z Cabaja - Čápora a Marcela Ambróziová z Nitry, Ivan Ovsenák z Vrábel a Andrea Rajnerová z Nitry, Michal Hédervári a Lucia Čuháková, obaja z Nitry, Peter Šmidriak a Miroslava Štúrová, obaja Nitry, Ján Pataky a Zuzana Špaňurová, obaja z Nitry, Ing. Igor Schmuck z Bratislavy a Ing. Monika Košťálová z Nitry, Milan Bernáth z Bešeňova a Ivana Vojtelová z Nitry, Luboš Stranovský z Nitry a Eva Gereková z Gbiel, Marián Hanák z Nitry a Miroslava Koreňová z Vrábel.

Vitajte na svete

Vo februári sa v Nitre narodili: Nikola Sósóvá, Alexandra Strihová, Katarína Herdová, Braien Norbert Paľa, Alex Major, Noémi Csámpai, Tímea Krajčiová, Patrícia Gerháto

Mozaika

Nitrianske legendy a záhady

Myšlienka mesiaca:

*Pestujem slovenský trojboj:
Závidím, nenávidím a na
všetko okolo seba hundrem.*
ANONYM

Festival v angličtine

V dňoch 13. a 14. marca sa v Starom divadle v Nitre uskutočnil v poradí už 7. národný divadelný festival v anglickom jazyku pre základné a stredné školy. Divadelný festival bol nesúťažnou prehliadkou výsledkov používania kreatívneho metodického prístupu - drámy vo vyučovaní anglického jazyka a zároveň priestorom pre metodologickú sebareflexiu a hodnotenie. Dramatické techniky stimulujú žiakov k prirodzenejšej absorpcii študijného materiálu a zároveň im umožňujú jeho precvičovanie a upevňovanie v prirodzených situáciách. Divadelný festival už každoročne motivuje študentov a učiteľov k hľadaniu nových ciest pri objavovaní anglického jazyka. Festival, ktorý financuje Britská rada, je organizovaný tímom pedagógov pracujúcich na Katedre anglistiky a amerikanistiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre. Stáva sa tak mnoho ráz priestorom, kde sa bývalí pedagógovia a študenti stretávajú na novej platforme výmeny skúseností - ako kolegovia.

(red)

Žbírka v Nitre

Vypredaným koncertom v nedeľu 12. marca, ktorý bol súčasťou koncertného turné, si spievák Miro Žbírka pripomenul štvrtstoročie svojho pôsobenia na koncertných pódiách. Šnúru vystúpení absolvoval spolu so Zuzanou Smatanovou a v Nitre jeho koncert spestrila aj nitrianska kapela Gladiátor. (red)

Hľadanie Pribinovho kostola

Na čele Nitrianskeho kniežatstva stál knieža Pribina (asi 800 až 861). Bol prvým známym vládcom Slovincov, ktorí sa pokladajú za predchodcov Slovákov. O Pribinovom živote sa vie pomerne veľa vďaka dielu *Conversio Bagoariorum et Carantanorum* (O obrátení Bavorov a Korutánov), ktoré neznámy autor napísal okolo roku 880 ako obranný spis obhajujúci nároky salzburského arcibiskupa na územie Panónie. Aj keď bol Pribina spočiatku pohanom, dal v Nitre v roku 828 postaviť prvý kresťanský kostol na území Slovenska. Pravdepodobne to urobil pre svoju kresťanskú manželku, pochádzajúcu z bavorského grófskeho rodu *Wilhelmovcov*, a jej sprievod. Kostolík vysvätil salzburský arcibiskup *Adalram*, ktorý sprevádzal bavorského kráľa *Ludovíta Nemca* na vojskovej výprave proti *Bulharom*.

Písomný záznam o tejto udalosti sa objavil v spomínanom diele *O obrátení Bavorov a Korutánov*. Je v ňom však aj iný dôležitý záznam. Prvýkrát sa tu spomína názov *Nitrawa*, ktorý nie je len najstaršou zmienkou o Nitre - datuje sa do roku 828.

Archeológia je niekedy ako detektívka, pretože musí riešiť ťažko objasnené záhady. Do tejto kategórie patrí napr. aj pátranie po slávnom Pribinovom kostole.

Spočiatku bolo všetko zdanlivo jasné. Za najstarší kresťanský kostol na území Slovenska sa považovala románska kaplnka na Nitrianskom hrade, stojaca vedľa mladšieho gotického Kostola sv. Emeráma. Výskum nitrianskeho hradného vrchu, ktorý sa uskutočnil v rokoch 1930 a 1931 však pravdivosť tohto tvrdenia naštříbil. Pod stavbou kaplnky sa totiž našiel hrob z 11. storočia, čo posunulo vek chrámu do obdobia, keď už knieža Pribina dávno nežil. Po márnom úsilí a hľadaní v iných častiach mesta sa pozornosť archeológov opäť upriamila na hradný kopec. Aj keď výskum z roku 1954 neukázal nič nové, túto lokalitu úplne nevylúčil. Zatiaľ neodhalené tajomstvo skrýva ešte nepreskúmané podzemie pod najvyššie stojacim horným kostolom. Systematickým výskumom hradu v rokoch 1988 až 1996 sa zhromaždili doklady o existencii kostolov na akropole kopca už v 9. a 11. storočí. Hoci zatiaľ nepoznáme presné miesto kde stáli, nálezy architektonických článkov, maľovaných omietok a pieskovcových kvádrov naznačujú ich zvytvornosť. Je možné, že zvyšok z nepoznaného tajomstva skrývajú ešte neskúmané časti dolného a horného kostola.

(rm)

Všimáte si hodiny uprostred pešej zóny? Dosahujú výšku päť metrov a nie sú len také obyčajné, ale hudobné. Neveríte? Tak načúvajte. Každú štvrt hodinu odbijajú vysokým tónom a každú polhodinu hlbokým. Za celou hodinou nasleduje krátka znelka. Ráno zaspievajú kohúty a zakotkodáka sliepka, potom sa predstavia kmeňové ľudové nástroje - gajdy, fujara, cimbál a husle, na poludnie zaspieva detský zbor nápev „Nitra, milá Nitra“. No a o desiatej hodine večer ohlásia lesné rohy „večierku“, o polnoci zahrajú hodiny „bítľovku“ Yesterday. Prosím vás, neriadte sa časom, ktorý ukazujú. Celú zimu totiž ukazovali letný čas.

Foto: LUDMILA SYNAKOVÁ

TOP 3 literatúra

Kníhkupectvo Viera, F. Mojtu

Táňa Keleová - Vasilková	Kvety pre Lauru
Frank Schätzing	Pomsta oceána
Dan Burstein	Tajomstvá kódu
Maxim Matkin	Mexická vlna

Dom knihy MODUL, Štefánikova tr. 7

Táňa Keleová - Vasilková	Kvety pre Lauru
Frank Schätzing	Pomsta oceána
Clive S. Lewis	Strieborná stolička - Kroniky Narnie

AMIKA, Štefánikova trieda č. 3

Frank Schätzing	Pomsta oceána
Clive S. Lewis	Strieborná stolička - Kroniky Narnie
Táňa Keleová - Vasilková	Kvety pre Lauru

Kníhkupectvo Pod Vrškóm

Clive S. Lewis	Strieborná stolička - Kroniky Narnie
Frank Schätzing	Pomsta oceána
Samko Tále	Kniha o cintoríne

Remedium, Kupecká 8

Graham Phillips	Templári a archa zmluvy
Táňa Keleová - Vasilková	Kvety pre Lauru
Frank Schätzing	Pomsta oceána

Kníhkupectvo Blaškovič, Štefánikova tr. 41

Frank Schätzing	Pomsta oceána
Táňa Keleová - Vasilková	Kvety pre Lauru
Emma Tekelyová	Sláva na splátky

Sprievodcom proti vlastnej vôli

Okolnosti ma prinútili ísť na hlavnú poštu. Bol podvečer, jeden z tých tohtoročných, keď sa na krajinu sypala záľaha snehu a vietor ho rozvíl toľko, že nešťastní z toho už boli nielen cestári. Na chodníkoch nebolo nikoho a autá na ceste sa dali spočítať na prstoch jednej ruky. Až na mostíku z Chrenovej do centra mesta som stretol štyroch nešťastníkov. Dvaja Taliani, ktorých ktosi na autobusovej stanici nasmeroval do neexistujúceho hotela Nitra, zatiaľ čo oni mali ísť do hotela Zobor na pešej zóne. Ďalší dvaja boli dedinčania, ktorým nešiel autobus a v meste popili toľko, že taliančina im vyprchala z hlavy a o hľadacom hoteli nevedeli vôbec nič. Piatym nešťastníkom som bola ja, lebo mi pripadala úloha vziať so sebou Talianov a ukázať im hľadaný hotel. Podarilo sa to vďaka mojej skromnej nemčine a niekoľkým talianskym slovám, ktoré som vylovil z pamäti. Na smrť unavenými, skrehnutými a hladnými Talianmi som sa rozlúčil pozdravom Arrivederci a v duchu som doložil - a „v lepších časoch“. Ani som sa nenazdal a do videnia „v lepších časoch“ prišlo na začiatku marca. Bola nedeľa a sneh padal ako vtedy v decembri. Predo mnou kráčali štyria Nemci a dvaja slovenskí študenti im cestou rozprávali o zaujímavostiach a pamiatkach mesta i o tom, ako si skrátiť cestu na hrad, kde uvidia veľa vzácností. Tentoraz som iba úchytkom počúval skutočne odborný výklad. Potešilo ma, že v meste pod Zoborom sú aj oveľa lepší sprievodcovia ako my, ktorí sme v ten zaviaty podvečer „vodili“ po Nitre Talianov.

MIKULÁS GÁL

Nadväzujeme na tradíciu Nitrianskej hudobnej jari

Vážna hudba k nášmu mestu patrí

Viacerí obyvatelia nášho mesta majú iste ešte v živej pamäti jedinečnú atmosféru tradičného cyklu koncertov vážnej hudby Nitrianska hudobná jar, ktorý celé tri desaťročia obohacoval nitriansky kultúrny život. Prvý ročník sa uskutočnil roku 1960 vďaka iniciatíve a nadšeniu Klubu priateľov umenia pri Parku kultúry a oddychu v Nitre. Počas trvania tohto jarného koncertného cyklu sa publiku predstavili vynikajúci domáci i zahraniční umelci. Zánikom príspevkovej organizácie PKO v Nitre v roku 1991 sa tradícia prerušila. V ďalších rokoch sa postupne objavilo niekoľko pokusov o obnovenie tohto festivalu. Oddelenie kultúry a športu Mestského úradu v Nitre sa podujalo tento populárny festival opätovne vzkriesiť. Pri pátraní po koreňoch zistili, že Dom kultúry Orbis pokračoval v tejto tradícii v roku 1993, neskôr, do roku 1996 organizoval samostatné koncerty vážnej hudby. Hudobnú jar čiastočne nahradil medzinárodný festival sakrálnnej hudby *Musica sacra*, ktorý má v nitrianskom hudobnom kalendári už od roku 1991 stabilné miesto.

Práve jarné obdobie od r. 2004 vyplňa priestor synagógy Katedra hudby PF UKF v Nitre a Občianske združenie Konfrontácie cyklom koncertov s rovnomenným názvom Konfrontácie, finančne podporeným dotáciou z mestského rozpočtu. R. 2005 Mesto Nitra poskytlo priestor synagógy i finančnú podporu aj ZUS J. Rosinského v Nitre, ktorá pripravila prehliadku detských talentov pod názvom Nitrianska hudobná jar. Obnovenie Nitrianskej hudobnej jari je teda prirodzeným vyústením všetkých doterajších snáh a iniciatív subjektov poukazujúcich na túto potrebu a zároveň však na skutočnosť, že všetky inšpiratívne myšlienky je veľmi ťažké realizovať bez finančnej garancie

Mesto Nitra ho pripravuje každoročne v júni v piaristickom Kostole sv. Ladislava v Nitre. V r. 2003 zarezonoval

pokus Katedry hudobnej výchovy PF UKF v Nitre a Regionálneho združenia Slovenskej hudobnej únie obnoviť Nitriansku hudobnú jar. Ako hovorí vedúca oddelenia kultúry a športu MsÚ Mgr. Dagmar Bojdová (na snímke) zrekonštruovaním a otvorením synagógy, ktorá od r. 2003 slúži ako koncertná a výstavná sieň, sa otvoril priestor pre realizáciu mnohých kultúrnych podujatí. Oddelenie kultúry a športu MsÚ v Nitre tu od jej otvorenia zorganizovalo viac ako

60 koncertov vážnej hudby a reakcie širokej verejnosti svedčia o pozitívnom prijatí tohto nového stánku kultúry.

Primátorovi Ferdinandovi Vítekovi patrili slová: „Slávnostne otváram Nitriansku hudobnú jar 2006!“

Mesta Nitra. Mesto Nitra sa rozhodlo obnoviť túto tradíciu v roku 2006, ktorý vyhlásilo Ministerstvo kultúry SR na podnet Hudobného centra rok za Rok slovenskej hudby. Počas Nitrianskej hudobnej jari 2006 sa od 19. marca až do 4. júla predstavia nitrianskemu publiku mnohé vynikajúce domáce i zahraničné telesá a sólisti. Na otváracom koncerte zaznejú tóny Malej nočnej hudby v podaní komorného orchestra Czech virtuosi Brno. Aj týmto spôsobom sa naše mesto zapojí do série podujatí v rámci Mozartovho roka a vzdá tak poctu jednému z najväčších hudobných génirov sveta pri príležitosti 250. výročia jeho narodenia. Nitrianska hudobná jar v obnovennej podobe má ambíciu byť priestorom pre prezentáciu vážnej hudby v širokom meradle - od detských talentov, nadaných študentov konzervatórií až po profesionálne hudobné telesá. Preto je do jej rámca zaradená aj detská časť - už spomínaná Nitrianska hudobná jar ZUŠ J. Rosinského, ďalej cyklus Konfrontácie, spojený s výstavou Stretnutie, garantom ktorého je Katedra hudby PF UKF a OZ Konfrontácie i organový recitál na obnovenom organe piaristického Kostola sv. Ladislava v Nitre, či dva klavírne koncerty venované tvorbe Beethovena a Mozarta. Beethovenove sonáty zaznejú v podaní maďarského klaviristu Jenő Jandó vďaka spolupráci s Kultúrnym inštitútom Maďarskej republiky v Bratislave. Suchoňovo kvinteto a Matej Arendarik obohatia Nitrian-

Otvárací koncert Nitrianskej hudobnej jari patril komornému orchestru Czech virtuosi, ktorý do Nitra pricestoval z Brna.

sku hudobnú jar koncertom Od klasiky k hudbe dnešných čias. Nitrianska hudobná jar vyvrcholí v júni v piaristickom Kostole sv. Ladislava už tradičným podujatím, ktoré je venované vznešeným tónom sakrálnej hudby - XVI. Medzinárodným festivalom sakrálnej hudby Musica sacra. Tohtoročný festival, nad ktorým prevzali záštitu primátor mesta Nitra Ferdinand Vítek a nitriansky sídelný biskup Mons. Viliam Judák, sa bude niesť v duchu 250. výročia narodenia veľkána svetovej hudby Wolfgang Amadea Mozarta.

Na otváracom koncerte 4. júna sa predstaví Amadeus choir s Dámskym komorným orchestrom a sólistami Mozartovou Korunovačnou omšou. Na ďalších ôsmich koncertoch sa predstavia: Univerzitný spevácky zbor z Montany (USA), Medzinárodná dunajská filharmónia

a zbor z Rakúska, Vokálne združenie Diptich z Bulharska, SZ Technik so sólistami a inštrumentalistami s netradičnými omšami (Misa Criola a Gospel Mass) pod umeleckou taktovkou Braňa Kostku, poprední slovenskí organisti Ferdinand Klinda a Ján Vladimír Michalko, Peter Michalica, Adriana Antalová a iní.

Sprievodným podujatím festivalu bude výstava starých hudobných nástrojov v synagóge a muzikologický seminár s medzinárodnou účasťou Kreativný svet Wolfgang Amadea Mozarta, ktorý pripravuje Katedra hudby PF UKF v Nitre.

Mesto Nitra ďakuje všetkým spoluorganizátorom a mediálnym partnerom za spoluprácu a pozýva milovníkov vážnej hudby na vzácné stretnutie s hudobným umením.

**Text a snímky:
L. Synaková**

Poliaci v Nitre

Nielen o „krówkach“ a „targoch“...

Nestalo sa vám, vážení Nitrania a čitatelia, že ste na ulici stretli ľudí, ktorým ste síce ako tak rozumeli, ale vedeli ste, že nerozprávajú po slovensky? Reč je o Poliakoch, žijúcich medzi Dunajom a Tatrami. A čo ich do tejto krajiny dovedlo?

Príčiny príchodov Poliakov na Slovensko a do Nitry boli a sú rôzne. Často sa slovenskí študenti vracali domov so svojimi poľskými partnermi. Ale platí to aj naopak. Boli a sú prípady, keď sa poľskí študenti nevrátia po ukončení štúdiá domov. Poznáme tiež medzi nami ľudí, ktorých k zmene krajiny dovedla práca.

A čo nás spája...? Predovšetkým dobré susedské vzťahy, podobná kultúra a reč, ale aj konkrétne historické a súčasné osobnosti. Máme hrdinov, ktorých poznajú oba národy napr. - Jánošíka, alebo Mórica Beňovského - kráľa Madagaskaru, ktorý určitý čas pobudol v Poľsku. Na úpätí vrchu Zobor pôsobil svätý Svorad - Poliak. V tom čase

sa známa nitrianska medovina vozila až do Krakova. Vari najznámejší muzikál „Na skle maľované“ má poľský pôvod, rovnako ako sa v Poľsku narodil jeho protagonista - Michal Dočolomanský. Nezabudnutelný pápež Ján Pavol II. si zamiloval Slovensko a pri každej vhodnej príležitosti to dával až dojmavo najavo. Táto krajina je v Poľsku uznávaná vďaka hokejovému majstrovstvu, úspechom v tenise, ale najmä hospodárskym reformám a ich výsledkom. Vela Poliakov navštevuje krajinu po Tatrami aj za účelom relaxu a športového uplatnenia.

Podobne sa o Poľsku hovorí ako o silnom partnerovi Slovenska v rámci EÚ. Stanoviská oboch krajín sú na pôde Európskeho parlamentu vo väčšine prípadov zhodné, a tak väčší „bratranec“ pomáha menšiemu presadzovať spoločné záujmy.

Poľská menšina si zachováva svoje zvyky a tradície aj vďaka viacerým inštitúciám, napríklad: Poľskému veľvyslanectvu v Bratislave, Poľskému inštitútu a Poľskému Klubu.

Veľkú úlohu tu zohráva aj časopis „Monitor Polonijny“,

ktorý nedávno oslávil 10. výročie svojho vzniku. Časopis informuje o udalostiach na druhej strane Tatier, o aktivitách a životných príbehoch Poliakov na Slovensku v ich rodnom jazyku, ale aj po slovensky.

Nielen časopis, ale aj organizácie združujúce poľských občanov venujú veľa priestoru deťom a mládeži. Pozornosť si zaslúžia aj umelecké dielne v piatkovej škole a vystúpenia pri rôznych príležitostiach, napr. Dňa nezávislosti, malé divadelné formy o významných Poliakoch, ako napr. o Frederikovi Chopinovi. Nezabudnutelnú atmosféru majú stretnutia na deň detí alebo na Mikuláša.

Keď píšeme o veciach duchovných, treba podčiarknuť podiel cirkvi na vytváraní poľsko-slovenských vzťahov. Každý príchod spomínaného pápeža Jána Pavla II. na Slovensko upevňoval vzájomnú srdečnosť oboch národov. Silným pilierom vo vzájomných vzťahoch a spolupráci je aj kardinál Ján Chryzostom Korec.

Nitra sa stáva čoraz známejšou aj vďaka divadlu. Aj v tejto rovine je možné nájsť vzájomné súvislosti. Nielen úspešné predstavenia v zahraničí, ale aj prezentácia najlepších divadiel Európy počas festivalovej „Divadelnej Nitry“ umožňujú a umocňujú komunikáciu a ďalší rozvoj vzťahov. „Domáci Poliáci“ si rýchlo zvykli na účasť

výborných poľských divadelných súborov na tomto festivale, ako napr. Teatr Rozmaitoci (Varšava), Stary Teatr (Krakov), či Teatr Polski (Wroclaw).

Ďalšou možnosťou rozvoja vzájomných slovensko-poľských vzťahov sú medzinárodné výstavy (Agrokomplex a ďalšie) organizované v meste pod Zoborom. Sú to príležitosti na spoluprácu, najmä ak sme susedia. Ocenením vzájomných vzťahov je aj rozvoj partnerstva medzi mestami Nitra a Zielona Góra. Vďaka NISYS-u som mala príležitosť sprevádzať poľské delegácie zo Zielonej Góry a predstaviť im významnú a bohatú históriu matky slovenských miest. Hostia boli hrdí na svoju poľskú sprievodkyňu - absolventku Divadelnej akadémie vo Varšave.

Ale aby som nehovorila len o tom, čo poznajú ľudia „po obu stranach Tatr“, spomeniem aj odlišnosti. Napríklad: nemusíte hneď vyťahovať vreckovku, keď začujete Poľiaka hovoriť o „soploch“. To vám chce pravdepodobne opísať krásnu zimnú „cencúľovú“ dovolenku. Alebo nekupujte „czerstwy“ poľský chlieb - ten sa hodí už len pre zvieratá. Radšej si kúpte „swiezy chleb“.

Verím tomu, že tak ako Slováci a Poliaci vo svojej niekoľkotisícročnej histórii vedeli vždy nájsť spoločnú reč, budeme aj my dnes vedieť nájsť k sebe cestu, ak sa stretne na ulici. A týchto pár riadkov môže k tomu napomôcť.

ALICJA KORCZYK - CHOVANEC

Tvarovanie vecí (a ľudí)

Inscenácia s názvom Tvar vecí, ktorá mala v DAB premiéru 25. februára, je pútavým príbehom o neštandardnom priebehu jedného štandardného vzťahu. Tento komediálny príbeh hovorí o tom, čoho je schopná jedna žena a čo je pre ňu schopný vydržať jeden chlap. Dej

Olekšák. Kristína Turjanová ako Evelyn divákov presvedčila, že žena je pre úlohu manipulátorky priam preurčená. Stačí očarenie s náznakmi lásky či sympatií a muž je ochotný robiť zo seba a so sebou čokoľvek. Peter Ozslík (Adam) divákov očaril svojou premenou z plachého dozor-

nás zavedie do prostredia múzea, kde si hlavná postava príbehu privyrába ako ochrankár. Ona (Evelyn) študuje estetiku a príde do múzea, aby počarbala sochu. Aj keď ju on (Adam) nezatkne, vytvorí sa medzi nimi silné puto. Na začiatku nového vzťahu vyzerá všetko ideálne, vplyvom frajerky sa z bývalého „Mistra Ausschussa“ mení na „Mistra Trendy“. On však vôbec netuší, že študentka estetiky si svojho nového priateľa vybrala ako materiál pre svoju absolventskú prácu a na jeho dôkladnú premenu použije namiesto dláta manipuláciu.

Tomuto komediálnemu príbehu dala tvár režisérka dvojica Maja Hriešik a Roman

cu na sebavedomého, aj keď zmanipulovaného a zamilovaného muža. Ludmila Trenklerová výborne stvárnila postavu najvnej snúbenice Jenny a svojím výkonom zaujal aj Juraj Hrčka, ktorý bol pre Adama v postave priateľa Filipa výborným sekundantom.

Koncom apríla sa diváci môžu tešiť na druhý náhradný titul - smiešno-trpkú komédiu o komikoch s názvom Šoumeni. V réžii Petra Mankoveckého pôjde opäť o ďalšiu výlučne pánsku divadelnú jazdu - diváci zavítajú za opoňu nablýskaného sveta veľkých zábavných šou.

Foto: Collavino (syn)

Bábkarské reminiscencie

Päťdesiatpäť rokov života a tvorivej práce má za sebou Bábkové (dnes) Staré divadlo v Nitre. Okrúhle jubileum si pripomenuli v piatok 3. marca na slávnostnom programe, ktorým sa v spomienkach preniesli do minulosti. Pred divákmi defilovali bábk, marionety, javajky a „živi“ herci. Záverečné defilé patrilo riaditeľovi Karolovi Spišákovi, ktorý na javisko postupne zavolať všetkých členov súboru. Medzi gratulantmi nechýbal predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica, ktorý pri tejto príležitosti ocenil aj umenie celého súboru ako aj majstrovstvo jubilujúceho Jána Hrmu. Hostia sa napokon zúčastnili na otvorení výstavy, ktorú pripravil Divadelný ústav v Bratislave a ktorá je svedectvom o bohatej histórii. Slová uznania sa dostalo aj ďalším jubilantom - autorky scény a bábok Márii Žilíkovej a Jánovi Hrmovi, ktorý celú svoju profesionálnu kariéru, či už ako herec, režisér, umelecký šéf či riaditeľ,

V slávnostnom galaprograme si za slepačí tanec vyslúžila veľký potlesk dámska časť hereckého teamu.

Foto: L. SYNAKOVÁ

zaviedol práve Bábkovému divadlu Nitra, keď na doskách tohto divadla stvárnil 116 postáv a režijnje pripravil dve inscenácie (v r.1987 Peter a vlk a v r. 2004 Posol z raja.)

Do kroniky bábkového divadla na Slovensku bábkarský súbor zapísali už v januári 1951. Prvé predstavenie mohli diváci vidieť o niečo neskôr - 4. marca 1951, keď mala premié-

ru historicky prvá inscenácia Bábkového súboru pri Nitrianskom krajevom divadle - Vesele medvediatá od M. Polivanovovej v réžii P. Horváta. V r. 1960 sa bábkarský súbor osamostatňuje pod názvom Západoslovenské bábkové divadlo a o desať rokov mení svoj názov na Bábkové divadlo Nitra. Poslednou zmenou názvu prešlo v r. 1999, keď dostáva názov Staré divadlo Nitra. Od prvého dňa svojho vzniku divadlo pripravilo a v premiére uviedlo už 168 inscenácií. Dramaturgička divadla Veronika Gabčíková sa na uplynulých 55 rokov pozrela v číslach a zistila, že ku koncu minulého roka odohrali 10 994 predstavení, ktoré videlo 3 157 110 divákov. V divadle sa vystriedalo 294 interných zamestnancov a inscenácie pripravilo 46 režisérov. V dlhom zozname režisérov spolupracujúcich s divadlom vyniká Ján Romanovský - autor, režisér a riaditeľ v jednej osobe, vedúca osobnosť tzv. Romanov-

Slávnostný večer patrilo aj nestorovi Starého divadla Jánovi Hrmovi (sprava), ktorý oslavoval 60-te narodeniny. Medzi gratulantmi nechýbal riaditeľ Karol Spišák.

skeho bábkovodičskej školy, ktorej výsledky - dokonale zvládnutie a oživenie bábkovej javky - prinieslo divadlu i jeho hercom vysoké uznanie a popularitu nielen medzi divákmi, ale aj v odbornej divadelnej verejnosti v minimálne stredo- európskom kontexte. Verona Tureková, Ján Hyžnai, Marian Lajcha, Karol Brožek, Ladislav Fulleky, Jozef Mokoš, Ida Hledíková, Mikuláš Fehér, Ruska Cekova, Jana Altmanová, Karol Spišák a Ondrej Spišák. Za 55 rokov existencie Starého divadla v Nitre sa v inscenáciách tohto divadla vystriedalo vyše 60 hercov a herečiek. Medzi stálice tzv. „súborového neba“ patrili Verona Tureková, Mara Kožuchová, Anna Šinkorová, Ružena Bóriová, Emília Augustínová, Marika Záturová, Mariana Kysučanová, Olga Schrameková, Danica Hudáková, Agáta Solčianska, Lubomír Dušanizčová a páni Karol Ouda, Michal Valúšek, Karol Kuchárik, Július Jenis, Michal Hraška, Ján Kožuch, Ján Hrmo, Rudo Kratochvíl, Ivan Gontko, Roman Valkovič a Milan Vojtela. Ich predstavenia mohli vidieť diváci v 20 štátoch sveta. V repertoári dnes majú 28 inscenácií, v ktorých sa okrem všetkých druhov bábok napr. manekýnov, marionet, javajok a maňušiek využívajú aj princípy činohry, tieňového divadla, čierneho divadla či odkrytého vodenia.

Oslavy 55. výročia vyvrcholili predstavením najnovšej inscenácie pre deti - dramatizácie poetického príbehu Tomáša Pěkného Havran z kameňa, ktorý svojou výraznou vizuálnou a poetickým tajomstvom vzdal hold bábkovému divadlu ako najsyntetickjšiemu z umení.

(Is)

Nitrانيا v Madride (1.)

Na letisku Barajas v Madride ma privítal Slovák. Kto rád cestuje, najlepšie vie, ako to dobre padne, keď vás v cudzom prostredí, kam ste pricestovali po prvýkrát v živote, privíta známa tvár našinca, dokonca z Nitry. Dr. Františka Chajmu - ináč rodáka z Vyhni - som spoznal v hale madridského letiska ihneď, hoci som ho v živote videl iba raz, krátko v Martine v MS, aj to pred 10 rokmi. Nezmenil sa. Tento, vždy elegantne oblečený starší pán, na ktorého by nikto nepovedal, že už prekročil osemdesiatku, sa s pochopením usmieval, keď videl, ako sledujem široko roztvorenými očami všetok ruch a pohyb ľudí okolo seba a úzkostlivo dbám o to, aby som nestratil kontakt s ním v prívale ľudí, ktorí sa vyhrnuli z letiskovej haly do priestoru pohyblivých chodníkov, dopravných cestujúcich aj s batožinou k stanici metra. Pretože Madrid má už niekoľko mesiacov takú výmožnosť, že priamo z letiska poskytuje možnosť dopraviť sa pohodlne a rýchlo na vyše 13 km vzdialenosť do mesta metrom. Nasadli sme do vlaku a uháňali podzemím k mestu. Aké však bolo moje prekvapenie, keď na stanici Campo de las Naciones udrél mi do očí na náprotivnej stene, asi v strede spomedzi iných národných symbolov, náš slovenský dvojkríž - biela, modrá, červená. Srdce mi poskočilo v zrúšením. Pozrel som sa na Dr. Chajmu, ktorý ma sprevádzal a ktorý je spojený s Madridom od svojich študentských čias po II. svetovej vojne (ďalej II. SV) a ten pochopil môj spýtavý pohľad. „Slovenská republika má aj tu svoje loby!“ - poznamenal s úsmevom.

Keď sa našinec v mojom ve- ku vydá na druhý koniec

Európy, určite to nerobí z cestovateľskej vášne, ale má na to vážne dôvody. Ja som sa vydal do Madridu za Slovákmi, ktorých som síce z písomného styku poznal, ale mnohých som ešte vôbec nevidel. Vydaním dvoch kníh nášho „konškoláka“ z piaristického gymnázia v Nitre Karola Beláka, ktorý síce žije v Bronxe, ale tiež prešiel rokmi štúdia v Madride, som sa upísal slovenskej emigrácii v Madride po II. svetovej vojne. Totiž prvá Beláková kniha, ktorú som pripravoval na vydanie, je úplne venovaná Madridu v 50. rokoch min. storočia. Nesie názov „Madrid, zastávka a križovatka slovenského študenta (1951-1960)“. Teraz konečne sa mi naskytla možnosť spoznať ďalších, v Madride žijúcich Belákových slovenských „súputníkov.“ Ale podme po poriadku...

Najskôr som sa potreboval rozhliaďnúť po meste. To sa však nedá dosiahnuť okružnou jazdou vyhliaďkovým autobusom, ale prechádzkou po uliciach, návštevou obchodov, reštaurácií a krčmičiek, známych stavebných pamiatok, tržnic a rínkov. Tam kypí život a tam je pravá vôňa každého mesta. Mesto Madrid leží na náhornej planine, vo výške nad 600 m nad morom, čo ho robí najvyššie položeným hlavným mestom v Európe. Okrem toho jeho zvláštnosťou je to, že pôvodne mesto sa začalo budovať na vyvýšenine, ktorá sa na západnej strane zvažuje k rieke Manzanares a na východnej strane smerom k El Prado tiež. Preto také stavby, ako je kráľovský palác a vedľa neho budova novodobej katedrály Nuestra Señora de la Almuđena dosahujú zo západných častí mesta za riekou Manzanares nádherný monumentálny vzhľad a svo-

jími čistými architektonickými líniami svetia svojou belobou do daleka. Tým, že je jadro mesta umiestené na návrší, podobnom nitrianskemu Vršku, ale s nepomerne väčšou rozlohou, dostali architekti na dlhé stáročia možnosť využívať členitosť terénu k mnohým originálnym architektonickým riešeniam. Možno povedať, že mesto bolo stavané premyslene a s perspektívou na dlhé obdobie dopredu, ako by hlavní architekti mesta pochádzali z jednej rodinnej dynastie a odovzdávali si úlohy architektonického zvelaďovania mesta z pokolenia na pokolenie, zo storočia na storočie. Vidieť to napr. v smerovaní hlavných tepien. Všetky sa určitým spôsobom rozbiehajú akoby z jedného centra mesta, z námestia Slnka (Plaza de Sol).

Na nám. Slnka je aj socha medveďa, symbol mesta. Pre cudzinca by sa zdalo, že by bolo vhodnejšie, keby symbolom mesta bolo Slnko. Počas celého januárového obdobia, čo som strávil v Madride, slnko svietilo a zima bola len pre Madridčanky, aby si mohli vyťahnuť kožuchy a ukázať sa v nich na ulici. Ináč na poludnie bolo vždy okolo 10 stupňov nad nulou. A to je u nich v januári najtuhšia zima! Ešte jeden dôvod hovorí pre Slnko. Kedysi nad španielskymi záorskými dŕžavami slnko nezapadalo. I keď dnes už Madrid nie je hlavným mestom sveta, je stále kultúrnym centrom pre španielsky hovoriace obyvateľstvo Južnej Ameriky, Afriky i Ázie, ktoré sem putuje ako do kultúrnej mekky hispanistickej jazykovej oblasti a kultúry.

Najskôr ma mestom sprevádzal Dr. Chajma. Na námestí Oriente, pred kráľovským palácom, sme stretli neznámý pár v strednom veku, hovoriaci po slovensky. Nechceli sme sa im

Kráľovský palác s príľahlými záhradami. Snímka: autor

prihovoriť, lebo boli zaujatí rozhovorom. Ale keď sme na Plaza de Mayor stretli známu Nitrianku Dr. Janku Vrbovú zo SPU, ktorá je práve v Madride na študijnom pobyte, uvedomili sme si, že po páde železnej opony je už aj pre nás Slovákov svet veľmi malý! Najkrajšie dielo, ktoré Hemingway napísal, je spojené s Madridom a s občianskou vojnou v rokoch 1936-1939 - Komu zvonila do hrobu. V Madride rád chodil dobre si zajesť do starodávnej reštaurácie Botin (vraj najstaršej reštaurácie, akou je napr. v Krakove Wierzynek). Bez pomoci Dr. Vrbovej by som ju nebol našiel. Je učupená hneď pod schodištom za Plaza Mayor v starom meste. Mimochodom, aj Nitra mala donedávna najstaršiu reštauráciu z 1. pol. 19. storočia, známu pod menom Králik, ale sme si ju nechali zašantročiť. To sa v historických mestách nerobí! A ešte jedna paralela s naším mestom pod Zoborom - schody. Členitosť terénu im dovoľuje využívať schody ako významný architektonický prvok mesta. Robia ich zo žuly z neďalekej Quadaramy s perspektívou na niekoľko storočí!

Len čo som sa rozhlíadal v Madride, poprosil som Dr.

Chajmu, aby ma zaviedol do univerzitného mesta, aby som mohol vidieť miesto hádam najdlhších a najurputnejších bojov o Madrid v španielskej občianskej vojne. 70. výročie začiatku tejto pre španielsky národ najtragickejšej novodobej udalosti, na priebehu ktorej závisel vo veľkej miere aj osud celej západnej Európy, si v júli pripomenie celý svet. Ale rovnako ma tu zaujímala aj budova Colegia Mayor de Santiago Apostol, ktorá bola po dlhých rokoch útočiskom študentov zo stredovýchodnej Európy, ktorí ušli pred komunizmom a kolégium im poskytovalo ubytovanie a stravu, ako aj možnosť študovať na madridských vysokých školách. A tak tu pod jednou strechou žili počas štúdia študenti z Poľska, Ukrajiny, pobaltských republik i zo Slovenska. Riaditeľom kolégia bol zhodou okolností Dr. Cieker, Slováč, rodák z Trstenej, a preto sa tu slovenskí študenti cítili ako doma. Celkove kolégium prichýliło 18 mladých nedoštudovaných Slovákov, z toho 6 (teda celá tretina) pochádzala, alebo bola istým spôsobom zviazaná s mestom Nitra a s jej piaristickým gymnáziom.

EMIL VONTORČÍK

Mlyny sa nám strácajú pred očami

Pokojnú hladinu verejnej mienky v Nitre narušilo búranie komplexu budov bývalých Nitrianskych mlynov a cestovníárni. Nitrianska verejnosť sa názorovo rozdelila do dvoch skupín. Prvá akceptuje skutočnosť, že staré musí uvoľniť miesto novému a že výstavbou moderného obchodného domu sa Nitra zbaví výrazu provinčného mestečka a nadobudne charakter moderného krajského mesta. Druhá skupina búranie v mestskej pamiatkovej zóne odmieta a tvrdí, že sa veľmi ľahko zbavujeme minulosti a že mlyny sú symbolom starej Nity. Zaznievajú aj prirovnania, že sa opakuje scenár búrania domov stojacich na mieste dnešného Divadla Andreja Bagara.

Mlyny stoja v mestskej pamiatkovej zóne. Pozostávajú z viac ako 20 objektov, stoja v centre mesta a zaberajú asi dvojhektárovú plochu. Približne 10 rokov sa v nich nevyrába. Niektoré z budov Krajský pamiatkový úrad navrhol na zapísanie do zoznamu kultúrnych pamiatok, Nitrania ich považujú za jeden zo symbolov starej Nity.

Na tlačovej besede odznelo niekoľko zásadných stanovísk, ktoré celú situáciu ozrejmujú. Podľa primátora F. Víteka mesto nie je majiteľom objektov a nachádza sa v pozícii ako príslušný stavebný úrad. Spoločnosť MIVA sa ako súkromný vlastník budovy obrátila na mestský úrad so žiadosťou o povolenie na odstránenie stavby. Odbor stavebného poriadku konal podľa zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, keď oslovil všetkých účastníkov staveb-

ného konania. Okrem iných očakával rozhodujúce stanovisko od Krajského pamiatkového úradu, ktorý si vyžiadala 60-dňovú lehotu na vyjadrenie. Tento termín vypršal a tak bolo 31.1. vydané rozhodnutie začať búrať. Krajský pamiatkový úrad doručil svoje stanovisko vlastníčkovi objektov - spoločnosti MIVA až 10. februára. Stavebnému úradu dal toto stanovisko len na vedomie. Píše sa v ňom, že v areáli mlynov 6 objektov, postavených v 20. a 30. rokoch minulého storočia, ktoré v marci 2005 navrhli na vyhlásenie za Národnú kultúrnu pamiatku a z tohto dôvodu ich nie je možné asanovať. Preto-že toto stanovisko prišlo k vlastníčkovi až po uplynutej 60-dňovej lehote a meškalo - s búraním sa začalo. Krajský stavebný úrad vydal predbežné rozhodnutie búracie práce zastaviť, pretože búranie sa začalo bez záväzného stanoviska Krajského pamiatkového úradu. Počas víkendy 11. a 12. marca však napriek tomuto zmizla podstatná časť budovy historického mlyna. Vedúci odboru stavebného

poriadku Pavol Lomen na tlačovej besede informoval, že pamiatkarov pozvali na ústne rokovanie, kde mohli dať pripomienky, ale nepišli a nevyjadřili sa ani v lehote danej správnym poriadkom. Kým sa úradníci medzi sebou dohadujú, kto ako konal a nekonal, mlyny búra spoločnosť Invest Šafa. Každý deň ich obliehajú fotografi, aby si zachytili tieto historické okamžiky. Odpoveď na otázku, či sme konali správne, nám dá budúcnosť. Na ich mieste sa má postaviť presklené obchodné a rekreačné stredisko s podzemným parkoviskom. Investor tvrdí, že plánovaná výstavba je v súlade s územným plánom mesta.

Z HISTÓRIE: Najstarším a najväčším závozom v Nitre bol parný veľkomlyn Arpád, založený v roku 1863. Zakrátko zanikol, prevádzku však obnovil viedenský podnikateľ Arnošt Back. Roku 1910 závoz prevzala účastinná spoločnosť a začal pracovať pod názvom Parný mlyn Arpád, Arnošt Back, účastinná spoločnosť. K mlynu patrilo sedem budov,

Celebritas Academica bál

Na záver fašiangov sa Študentský domov UKF Nitra niesol v znamení reprezentačného plesu univerzity s názvom Celebritas Academica bál 2006. Bohatá fašiangová tabuľa na úvod ponúkla valčík v podaní tanečníkov - maturantov z Gymnázia na Golianovej ul. v Nitre, ktorí sa predstavili v choreografii Olgy Csákyovej. V časti Z operety do operety sa predstavila sopranistka Dagmar Bezačinská, ktorá študovala operný spev na Konzervatóriu v Žiline a VSMU v Bratislave, v triade prof. Vlasty Hudecovej. V jej podaní zneli piesne Gejzu Dusíka, Franza Lehára, Johanna Straussa, a Emricha Kalmána. Ďalší program patrili tanečnej skupine Atikus. Pracuje pod vedením manželov MUDr. Dagmar Kutnárovej a Ing. Vladimíra Kutnára a venuje sa trom formám stepového tanca - cloggingu, buckdancingu a flatfootingu. Ide o americké ľudové tance, ktoré sa tancujú na country hudbu, v topánkach podbitých dvojitými plechmi. Katka Vaňušková zaspievala známe svetové evergreeny, vystupovali aj študenti UKF, deti aj samotní vedúci, ľudová hudba Ponitran, ktorej výber piesní, ich hudobné spracovanie a interpretácia sú výsledkom systematickej, tvorivej práce ľudovej hudby Ponitran. Ľudovú hudbu od roku 1979 vedie Ing. Marián Járek, ktorý sa zameriava na výskum a spracovanie folklórnych tradícií z okolia Nity. Dnes 40-členný súbor Ponitran tvoria poväčšine študenti Univerzity Konštantína Filozofa, ktorí pôsobia v jednotlivých zložkách folklórneho súboru tanečnej, hudobnej aj speváckej. Súčasťou programu bola aj hudobná skupina Remix, ktorá účinkuje od roku 2001 v zložení Tibor Fulp (klávesové nástroje a spev), Monika Coková (sólo spev). Súčasťou plesu bola aj zbierka. Výnos zo zbierky venovali Domu sociálnych služieb v Klasove.

(K)

Mlyny sa nám strácajú pred očami

ktoré zaberali plochu 6 654 m², denne sa v ňom zomlelo okolo 500 metrických centov obilia. Roku 1922 mlyn Arpád do základov vyhorel, no ešte v tom istom roku ho moderne zrekonštruoval stavitel Ján Tomaschek. Železobetónové silo sa považuje za skvost funkcionalistickej priemyselnej architektúry, má steny hrubé 15 centimetrov a výšku vyše 33 metrov. Roku 1924 vedenie závodu požiadalo mesto o povolenie postaviť železničnú vlečku, ktorá by urýchlila prepravu surovín zo železničnej stanice. Veľkomlyn Arpád za prvej republiky prosperoval, o čom svedčí rozširovanie jeho prezdok. V priebehu rokov 1929 - 1935 vybudoval trojposchodovú budovu pre lúpareň hrachu, prosa a jačmeňa, pristavil skladišťa, železobetónové silá na obilie a výrobky a začal vyrábať hospodárske krmivá. Ako prvý na Slovensku získal oprávnenie na mletie a predaj papriky, roku 1932 prevzal do prenájmu valové mlyny

v Ivanke pri Nitre, Trenčíne a vo Vrábľoch. Po rozšírení výroby denne zomlel 4000 vagonov obilia, zamestnával 65 až 100 robotníkov a bol najmodernejším parným mlynom na Slovensku. Roku 1935 veľkomlyn premenovali na Nitrianske mlyny a lúparne, úč. spoločnosť Nitra. Väčšina akcionárov boli Židia, čo využili po roku 1938 príslušníci agrárnej strany zo Zväzu roľníckych a vzájomných pokladníc v Bratislave a podnik odkúpili. Správnu radu potom obsadili výlučne svojimi straníckymi kolegami.

(syn)

Nitrianska výtvarníčka v Mojmírovciach

Pri príležitosti životného jubilea akademickej maliarky Stanislavy Batelovej - Michalčekovej sa na konferenčnej sále Kaštiela v Mojmírovciach uskutočnilo priateľské stretnutie s hosťami a obdivovateľmi spojené s vernisážou výberu z jej tvorby. Slávnosť sa začala kultúrnym programom, ktorého hlavným protagonistom bol klavírny virtuóz Egon Gnóth. Potom už prítomní mali možnosť prehladať si ukážky z výtvarnej produkcie umeľkyne na desiatkach tapisérií veľkého i menšieho formátu a niekoľko obrazov. Pre výtvarníčku je najčastejším zdrojom inšpirácie slovenská príroda a naša najstaršia história. Preto sa tu nachádzalo veľa námetov z jarnej, letnej a jesennej prírody. Okrem umeleckého stvárnenia prírodných scenérií sa venuje aj spracovániu historických námetov - z obdobia pôsobenia slovenských vierozvestov sv. Cyrila a Metoda. Fascinuje ju aj figurálna tvorba a najmä lадné pohyby gymnastiek pri cvičení. Aj keď ťažiskom jej výtvarných prác je ozdobná a uzorovaná závesná tkanina, v poslednom čase sa venuje aj malbe. Vzpomínajú ju aj kvetinové motívy, zátišia a nitriansky hradný kopec. Stanislava Batelová - Michalčeková žije a tvorí v Nitre. Vystavovala nielen doma, ale aj v zahraničí, kde získala viaceré ocenení.

doc. ŠTEFAN KUKAN